

EL MODEL DE DIFUSIÓ DE LA
LLENGUA, LA SOCIETAT I LA
CULTURA XINESES DE
L'INSTITUT CONFUCI

El cas de la revista bilingüe xinès-espanyol

València, 5 juliol 2016

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

ÍNDEX

0.- INTRODUCCIÓ. MARC DE LA INVESTIGACIÓ

1.- ESTRUCTURA I IDEES DE L'INSTITUT CONFUCI

- 1.1 Arquitectura conceptual: cultura, política exterior i valors. L'aposta pel *soft power*
- 1.2 Crítiques i controvèrsies
- 1.3 Concurs 'Pont Xinès'
- 1.4 Arquitectura legal: estatuts i convenis amb universitats

2.- L'INSTITUT CONFUCI DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA. UN CENTRE 'MODEL'

- 2.1 El programa de llengua
- 2.2 El programa acadèmic
- 2.3 El programa cultural
- 2.4 Comunicació audiovisual i xarxes d'Internet

3.- ANÀLISI DE LA REVISTA BILINGÜE "INSTITUTO CONFUCIO"

- 3.1 Estructura i continguts per seccions: elecció temàtica, narrativa i textos
- 3.2 Idea de la Xina que projecta
- 3.3 Repositori digital de totes les publicacions bilingües
- 3.4 Entrevista al director de l'ICUV i de la Revista Instituto Confucio, Vicent Andreu

4.- CONCLUSIONS

5.- ANNEX DOCUMENTAL A INTERNET

6.- BIBLIOGRAFIA

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

0.- INTRODUCCIÓ. MARC DE LA INVESTIGACIÓ

“Estudiar sin reflexionar es vano, reflexionar sin estudiar es peligroso”¹

La legítima aspiració d’una nació per assolir un paper en l’escena internacional i per trencar amb un obscur passat de fracassos, pobresa i misèria ideològica ha de passar sempre per una reformulació identitària. I, primer, s’ha de fer portes endins de les seves fronteres i, més endavant, quan les conquestes socials i econòmiques de desenvolupament han arribat; fora dels límits naturals que imposen la geografia, la llengua, la cultura o el sistema de creences morals i, fins i tot, religioses. Una vegada el debat identitàri està fora de dubte i no s’hi registra cap constestació rellevant entre els habitants a l’interior, l’Estat reescriu una narrativa que adapta el passat, integra el present i articula el futur.

És en el cas de la Xina, objecte d’aquesta investigació, on trobem la major part dels elements esmentats. Una nació, que s’ha autodefinit durant segles com l’Imperi del Centre (*Zhongguo*) i que s’ha emmirallat sistemàticament amb la seva idea de civilització, no és una excepció cultural. I, per a reafirmar una idea-nació trasbalsada per Occident durant bona part dels segles XIX i XX, va encetar amb paciència i sense estridències un discurs que l’ha integrada a un món canviant. L’estratègia utilitzada s’ha fonamentat en un discurs pacífic, d’arrel intel·lectual i no de força, així com des d’una perspectiva de fascinació cultural i de civilització. És el que els experts coneixen amb el nom de *soft power*, un concepte encunyat per Joseph Nye² i que fa referència a aquests mecanismes per a convèncer tothom que la Xina no serà una amenaça per ningú, però que tampoc ningú podrà impedir el seu ascens en el context internacional. Era només qüestió de temps, doncs, que s’encetara un programa de difusió de la llengua, la cultura i la societat per a presentar-se al món segons la nova formulació identitària.

¹ CONFUCIO (2002) *Lun Yu. Reflexiones y enseñanzas* (Traducció d’Anne-Hélène Suárez) Madrid, Kairós. (pàg. 40)

² NYE, J. (1991) *Bound to Lead: The Changing of American Power* New York, Basic Books.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

El pla de Deng Xiaoping, l'arquitecte de les reformes econòmiques que van certificar el final del maoisme a la dècada dels anys 80 del passat segle, va deixar clar que la diplomàcia xinesa seria de pau o no seria. I sota aquella inspiració les següents generacions de líders que han passat per Zhongnanhai no s'han sortit d'aquell discurs. Però, ja dintre del segle XXI, la quarta generació de líders, encapçalada per Hu Jintao, aposta per una major presència de la Xina al món. El juliol de 2001 la candidatura de Beijing s'alça amb la victòria per organitzar els Jocs Olímpics d'estiu de 2008. I tres anys més tard, el 2004, el govern xinès decideix crear una xarxa de promoció de la llengua i la cultura pròpia arreu del món a través del que bategen amb el nom 'Institut Confuci'.

A l'estil del model europeu de difusió cultural de nacions com ara França (Institut Francès), Alemanya (Institut Goethe), el Regne Unit (British Council), Espanya (Instituto Cervantes) o Itàlia (Institut de Cultura); la Xina funda el primer Institut Confuci (a partir d'ara IC) a Seül (Corea del Sud), el 21 de novembre de 2004, després d'haver fet al juny una experiència pilot a Taixkent (Uzbekistan). De fet, el govern xinès col·labora amb aquestes altres institucions europees per a aprendre de la seva experiència i, últimament, per a organitzar activitats conjuntes.

Després del primer esmentat de Seül l'han succeït 500 d'aquestos centres i 1.000 Aules Confuci (AC), instal·lacions més modestes i amb una estructura de funcionament més bàsica, que promocionen, vertebren i difonen la llengua, la cultura i la societat del gegant oriental en 134 països i regions dels cinc continents. El nombre total d'alumnes matriculats en el curs 2015-16 de llengua xinesa al món és de quasi dos milions, entre els quals una quarta part segueixen les classes a través dels materials que es posen a disposició dels usuaris a través d'Internet. Com a exemple, l'Institut Cervantes està present en 43 països dels cinc continents, amb un total de 90 seus, i en l'últim curs registrat (2014-2015) va tenir 200.000 alumnes matriculats, dels quals uns 70.000 ho feren a través de l'AVE (Aula Virtual de l'Espanyol).

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Com es pot comprovar, més d'una dècada després de la primera inauguració, el balanç per a la Xina no pot ser més exitós tot i que pel camí s'han anat descobrint problemes de relacions, un excessiu control governamental o sospites que, amb aquestes institucions culturals, s'amaguen altres intencions menys lloables, com ara la del seguiment de la diàspora xinesa arreu del món o el control del missatge ideològic que aquesta nació difon per tot arreu. La institució responsable de la coordinació de tots els IC al món és Hanban (Oficina General del Consell Internacional de l'Idioma Xinès), un organisme públic que depen del Ministeri d'Educació del govern xinès.

A més del programa d'ensenyament del mandarí, des de l'any 2009 Hanban comença a editar una revista bilingüe bimestral ('Confucius Institute') amb versió xinès-anglès. L'any següent (2010) apareixen fins vuit (el número màgic i ideal en la numerologia xinesa tradicional que representa la bona sort) en total, a més de l'anglesa llengües en total: espanyol, francès, rus, coreà, àrab, japonès i tailandès. Al 2014 surten les darreres en versió italià, alemany i portugués. Precissament l'edició de la revista en espanyol, que es distribueix als països llatinoamericans d'aquesta llengua, està dirigida per l'IC de la Universitat de València (ICUV), el segon que es va crear a Espanya el 28 de novembre de 2007, només dos dies després del de Madrid.

És un dels objectius fonamentals d'aquest TFM l'aprofundiment sobre l'origen, l'estructura i el mode de funcionament dels IC. Es tracta de demostrar que la Xina utilitza aquesta entitat per a expandir un determinat model de civilització i una molt concreta visió del país. I això es farà a través de l'anàlisi i l'estudi de les activitats d'un centre que acaba de rebre (desembre 2015) la distinció "Institut Confuci Model" per part de Hanban. Aquesta consideració d'IC 'Model' només la gaudeixen una quinzena d'instituts a tot el món i és la primera vegada que s'atorguen al món i només sis són europeus, l'únic a Espanya. Un centre que ja va ser guardonat en 2008 i 2009 com un dels 20 millors IC del món i que en 2011 i 2012 va ser distingit com un dels 30 amb millor director. Els seus programes d'ensenyament de la llengua a tots els nivells, així com una presència permanent de difusió de la cultura en la ciutat, el singularitzen.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

I, a més, s'estudiarà el cas de la difusió cultural i identitària de la Xina cap els països de llengua espanyola a través de les 33 revistes que fins ara (juny 2016) s'han publicat des de la seu de València. Els més de 700 articles que han aparegut en les 2.800 pàgines seran objecte d'anàlisi també d'aquest treball. Quines són les seccions principals, les notícies escollides per a ser publicades, la manera en que se redacten, els autors que hi participen, la selecció de les fotografies, els titulars, el pes en les revistes dels IC d'Espanya i de Llatinoamèrica, la visió històrica de la Xina que projecten, les seves tradicions, gastronomia, art, ciències, personatges que destaquen com a referents i un llarg seguit de consideracions teòriques que fan de la revista 'Instituto Confucio' la millor eina per a completar la difusió d'una 'idea' de la Xina arreu del món.

Abans d'això com a estudi de cas, però, haurem de situar el marc teòric de la investigació sobre els IC. Farem un recorregut sobre la història, els conceptes 'ideològics' que es difonen així com els valors que els distingeixen i el tipus de llengua que ensenyen. Tot això forma part d'una concepció elaborada des de la seu central i que tots els IC porten a la pràctica sense eixir-se del guió. Estudiarem també l'arquitectura legal que els dona cobertura institucional i de quina manera el lligam o l'agermanament amb altres universitats és una estratègia que reforça les relacions diplomàtiques i que converteix els IC en 'empreses col·laboratives' en les que les dos institucions acadèmiques, la de Xina i la del país de destí, conflueixen en una missió comuna. Espero que aquest TFM compleixi de debó amb aquests objectius.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

1.- ESTRUCTURA I CARACTERÍSTIQUES DE L'INSTITUT CONFUCI

Com ha quedat palès amb la introducció, els IC depenen estructuralment i pressupostàriament de Hanban tot i que s'estipula un finançament paritari entre la part xinesa i la local. Hanban és l'Oficina del ministeri d'Educació del govern xinès que s'encarrega de tot allò necessari per a la constitució i desenvolupament d'un institut en qualsevol ciutat del món. Cada IC és el resultat d'un conveni entre aquesta oficina i una institució acadèmica, normalment una universitat, estrangera. Segons es recull en la seva pàgina web, aquesta oficina *“es dedica a la proporció de recursos i serveis docents relacionats amb la llengua i la cultura xineses a nivell mundial, satisfent, en la mesura del possible, la necessitat dels alumnes de xinès a l'estranger i contribuint al desenvolupament de la multiculturalitat i a la construcció conjunta d'un món harmoniós.”*³ No és gens casual que aquest concepte, 'món harmoniós', sigui una reproducció literal d'una noció d'origen confucià i d'un eslogan polític dels primer anys del segle XXI que la Xina aplica a la política exterior.

L'estructura de Hanban és prou complexa i la integren 19 branques que s'ocupen dels aspectes més diversos entre els quals hi ha recursos humans, comptabilitat, finances, planificació o afers jurídics. La resta de departaments de Hanban estan al càrrec del professorat, els professors voluntaris que són estudiants de postgrau xinesos despecialitats com la de l'ensenyament de xinès com a llengua estrangera, materials d'ensenyament, exàmens, beques, afers culturals, estudis sinològics, enllaç exterior, intercanvis i, finalment, logística. Com es pot comprovar, estem al davant d'una estructura de funcionament complexa que ha de vetllar perquè els objectius dels IC es compleixin i perquè la seu central estiga coordinada, en tot moment, amb cadascuna de les institucions que hi estan distribuïdes pels 137 països del món on te presència.

En la següent taula podem observar la distribució del total d'aquestes institucions en les quatre branques continentals: Àsia, Àfrica, Amèrica i Oceania, i Europa.

³ <http://spanish.hanban.org/hb/index.html> (el subratllat és de l'autor)

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ	
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4	
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer	

NOMBRE PER CONTINENTS	INSTITUTS CONFUCI	AULES CONFUCI
ÀSIA	110 (22%)	90 (9%)
ÀFRICA	46 (9'2%)	23 (2'3%)
AMÈRICA/OCEANIA	175 (35%)	630 (63%)
EUROPA	169 (33'8%)	257 (25'7%)
TOTAL MUNDIAL	500	1.000
El percentatge és sobre el total mundial.		
PRINCIPALS PAÏSOS EUROPEUS	INSTITUTS CONFUCI	AULES CONFUCI
EL REGNE UNIT	29 (17%)	110
RÚSSIA	17 (10%)	4
FRANÇA	17 (10%)	3
ALEMANYA	17 (10%)	3
ITÀLIA	11 (6%)	20
ESPANYA	6 (4%)	--
El percentatge és sobre el total europeu.		

L'anàlisi de les dades indica que, per tradició diplomàtica i presència al país, els britànics, amb una llarga història d'estudis sinològics, concentren el major nombre d'aquestes institucions. En el cas de Rússia, hem de pensar en la vinculació geogràfica i, durant dècades, 'ideològica' que l'ha relacionada amb la Xina. Pel que fa al cas de França, els xinesos han mantingut al llarg del segle XX una tradició d'estudiar allà i el francès ha estat present també en les famílies d'uns nivells econòmicament alts de qui es van poder pagar una educació superior a l'estranger.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Entre les funcions principals de Hanban trobem el desenvolupament de l'ensenyament del xinès i la divulgació de la cultura; la formació i avaluació del professorat; el Pla d'Ensenyament Universal per a l'ensenyament de la llengua; l'execució del Nou Pla Confuci d'Estudis Sinològics, la gestió de les beques i l'organització d'esdeveniments importants, com ara el Concurs 'Pont Xinès' al que li dedicarem un punt i a banda; així com la posada en marxa d'una plataforma multimèdia composta per internet, televisió i ràdio dedicada a l'ensenyament del xinès com a llengua estrangera, oferint, a més, recursos docents digitals.

Pel que fa al propi IC, es defineix, també en la seva pàgina d'informació a Internet i de forma molt similar a com ho fa la pròpia Hanban, com *una institució educativa sense ànim de lucre establerta mitjançant la cooperació entre la Xina i l'estranger, la qual es dedica a satisfer la necessitat d'aprendre xinès de tots els països i regions del món, a augmentar els coneixements de tots els seus ciutadans sobre la llengua i cultura xineses, a reforçar els intercanvis en l'àmbit de l'educació i les humanitats entre la Xina i la resta del món, a entaular bones relacions entre la Xina i l'estranger, a impulsar el desenvolupament de les diverses cultures del món, i a construir un món en harmonia.*⁴ És interessant destacar com el propi redactat de la seva definició condiona ja els objectius que persegueix la institució, com ara 'la necessitat d'aprendre xinès de tots els països'. Es a dir, es dona per suposat que els ciutadans del món tenen aquesta 'necessitat' i que els IC van a pal·liar tal demanda. D'aquesta manera, doncs, els IC no tenen una voluntat d'imposar sinó de cobrir una necessitat.

També es diu que els IC augmentaran els coneixements sobre la llengua i la cultura xineses. Podriem concloure, si més no, que allò que se sap de la Xina al món no és 'suficient' o no és pas 'correcte' i que aquestes institucions són les encarregades d'establir la línia de coneixement adient per a assolir un nivell cultural 'certificat' que proporcionen els cursos dels IC.

⁴ http://spanish.hanban.org/confuciousinstitutes/node_31587.htm (el subratllat és de l'autor)

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Finalment, el redactat es tanca amb els que podriem qualificar com a ‘bons propòsits’ diplomàtics: reforçar els intercanvis educatius, impulsar les cultures del món, i construir un món harmoniós. Atenent, però, a les funcions dels IC són prou similars a les de Hanban i tots dos ofereixen un ventall d’esdeveniments docents i culturals i, amb el pas del temps, han creat un model molt característic d’organització acadèmica. En aquests darrers 12 anys s’han convertit en un lloc de referència per a l’estudi de la llengua i la cultura xineses i la comprensió de la Xina actual en tots els països en els que s’hi ha establert. És cert també que als IC els acompanya una crítica d’excessiu control governamental i de filtrar la informació que es difon en cadascun dels seus centres. Dedicarem un apartat d’aquest mateix capítol per a analitzar la procedència d’aquestes crítiques i els arguments que s’utilitzen per a desacreditar algunes de les seves funcions.

Com a hipòtesi de treball podem afirmar que el model de difusió de la llengua, la cultura i la societat que utilitza el govern xinès, a través de la xarxa mundial dels IC, respon a l’objectiu de consolidar una ‘idea de país’ segons les directrius que les autoritats xineses estableixen. Es a dir, fonamentat en el concepte del *soft power* i en l’atractiu històric de la civilització, els IC difonen al món una ‘representació’ de la Xina lingüísticament homogènia, culturalment unívoca i políticament tancada. Una imatge que, a més, queda fixada en les diferents edicions de la revista bimestral ‘Institut Confuci’, que s’editen en les esmentades anteriorment onze edicions de llengües diferents, i que són l’eina apològica amb la qual es difonen aquesta ‘noció de país’.

En el futur, els responsables centrals dels IC han declarat que es posarà més èmfasi en la localització, l’augment de la qualitat i el desenvolupament dels continguts. És la conclusió de la X Conferència Global, celebrada a Xangai el 6 de desembre de 2015, i en la que Liu Yandong, viceprimera ministra de la República Popular Xina, va delimitar els objectius de cara als propers 10 anys.⁵ Entre els més importants: establir un sistema de discurs que integri la Xina a l’estranger, una de les claus conceptuals amb la qual el govern utilitza els IC arreu del món.

⁵ http://spanish.hanban.org/article/2015-12/08/content_626427.htm

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Es a dir, amb un llenguatge molt diplomàtic i mitjançant la força de la transmissió de l'idioma, els IC van construir un 'pont de comprensió' entre la Xina i els altres pobles del món, tal i com va reflectir la viceprimera ministra Liu. Un concepte, el de 'pont de comprensió' que està íntimament relacionat amb la idea de *soft power* i que proposa nivells de col·laboració culturals que fan també possible la representació simbòlica del 'món armoniós' que es feia abans menció. Si hi ha un enteniment mutu es podrà establir una 'armonia' entre els diversos pobles gràcies a factors com ara la llengua, la cultura i l'intercanvi entre persones.

No es pot obviar que actualment hi ha 44.000 professors a temps parcial i complet que depenen dels IC i que 6 milions de persones han pres part en exàmens de xinès a tot el món. Es a dir, una relació entre persones que difonen una 'manera de ser xinès' que no es limita només als llibres sinó que viatja a través de les persones que entren en contacte amb els estudiants d'aquesta llengua o amb els curiosos amb la cultura xinesa. Només al 2015 els IC arreu del món van organitzar un total de 36.000 activitats de tot tipus d'intercanvis en aquest àmbit, amb un total de 12 milions d'assistents. Hanban també va enviar més de 40 grups literaris i artístics, que van actuar a més de 260 IC, i va convidar 30.000 funcionaris educatius i rectors d'universitats estrangers a la Xina. Unes dades que constaten els alts nivells de relació i de generació d'intercanvis i cooperació que produeixen els IC. I que completen la missió de bastir l'argument de la viceprimera ministra Liu, es a dir, articular un discurs per integrar la Xina al món.

Per a establir un IC a qualsevol ciutat del món, Hanban habilita unes eines legals perquè puguin desenvolupar les seves activitats, es doten d'un pressupost i accedeixen a subvencions i normes que s'ha dissenyat. El primer que sorpren és que, a diferència d'altres 'models culturals' d'extensió nacional de països com ara el Regne Unit, Alemanya, Espanya o Itàlia; que fan dependre les seves institucions culturals arreu del món directament del ministeri competent del govern nacional, com per exemple el ministeri d'Afers Estrangers en el cas espanyol o el d'Educació en altres; Hanban estableix convenis entre universitats xineses i una altra contrapart en la ciutat d'acollida.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

1.1 Arquitectura conceptual: cultura, política exterior i valors. L'aposta pel *soft power*

Aquestes institucions, que es van crear seguint el model de països europeus com ja hem citat a la introducció segons reconeix el mateix govern, no es queden només en la promoció de l'idioma nacional, l'ensenyament del xinès i la transmissió de la cultura pròpia. Sinó que tracten d'avançar i de propagar un sistema de pensament ben estructurat sobre el paper diplomàtic, econòmic i cultural que la Xina preten exercir al món. I és coherent amb una tradició històrica que ha fet de la diplomàcia cultural xinesa un dels seus trets més distintius. Una estratègia que ve d'abans de la creació dels IC i que te conceptes bàsics, com ara la independència en pau en política exterior, l'ascens pacífic o el mateix desenvolupament d'un món harmoniós.

Per a fer visible la presència xinesa arreu del món, sobre tot a partir del segle XXI que més d'un analista ha vist com el segle del gegant oriental, tenen sentit institucions com els IC. Segons les paraules de Liu Yandong, en la conferència de Xangai, una de les bases discursives sobre la que es fonamenten els IC apel·la a la generació d'energia positiva en la comprensió mútua, la cooperació i el benefici entre tots els països. Es a dir, belles paraules que no amaguen els intents per consolidar una presència permanent de signe cultural, social i, fins i tot, de caire econòmic. Ningú, doncs, podria estar intel·lectualment en desacord amb aquests propòsits que encaixen perfectament en un discurs que es coneix amb el nom de *soft power*⁶.

Com explica el propi Nye en un article que va publicar una dècada després d'encunyar el terme⁷, el *soft power* sorgeix de l'atractiu de la cultura d'un país, dels seus ideals i de les seves polítiques. És evident que la fascinació d'Occident per la Xina, durant segles, i per les seves conquestes culturals, invencions o dels progressos civilitzatoris han fet d'aquesta l'atractiu exterior que la pròpia Xina ha buscat al món.

⁶ Entenem per aquest concepte, traduït al català com a 'poder tou', l'estratègia de persuasió i aplicació de poder desenvolupada per Joseph S. Nye en llibre esmentat a la nota 2. Aquest mot avui en dia es fa servir extensament en relacions internacionals per part d'analistes i polítics.

⁷ NYE, J. *Prefacio y Capítulo 5 El poder blando y la política exterior americana* en *Soft Power*, Public Affairs, New Hampshire, 2004, ps. IX-XIII y 127-147. Publicat a *Relaciones Internacionales*, núm. 14, junio de 2010 GERI – UAM

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Aquesta es una característica que solen emprar la majoria de països per a convèncer la resta de les bones intencions per a imposar, per la via pacífica, el seu criteri. Tot i que, en el cas xinès, es preten una ‘revisió’ d’un passat allunyat en el temps i d’un més recent, que han de confluïr en una ‘reformulació identitària’ de la que es feia menció en la introducció. Es a dir, la peculiaritat xinesa, en este cas, ve de la ma d’un canvi en el paradigma conceptual. La Xina vol fixar al món les idees precises d’un camí que va iniciar, ara fa vora quaranta anys, el de les reformes i que preten articular sense oblidar un passat allunyat d’una civilització gloriosa amb la que va arribar al punt de desenvolupament més alt de la seva història. Aquests dos camins són amb els que els IC han de barrejar per a obtenir una visió de la Xina al món que la identifique amb un continu històric. No ha d’haver trencament entre el passat imperial i el present modern en el que aquest país està en condicions, si més no com diuen totes les projeccions en dos o tres dècades, d’assolir el primer lloc mundial quant a indicadors socioeconòmics.

Convé recordar que l’any 2004, precisament el mateix de la inauguració del primer IC al món, Hu Jintao, en aquell moment secretari general del Partit Comunista Xinès (PCX), va apostar perquè la Xina havia de créixer en l’ús del *soft power*. De fet, la cultura xinesa és considerada per diversos autors⁸ com el principal recurs de *soft power* a causa de l’atracció que, durant mil·lennis, ha generat al món la seva complexitat i riquesa de pensament. Al centre d’aquesta cultura, es troba el confucianisme, antiga filosofia i sistema de regles morals centrada en les regles morals de Confuci (551-479 a.C.) i que origina les arrels de les bases sociopolítiques de la Xina, a partir de principis com el respecte de la família en tant que nucli de la societat, la preocupació per les virtuts i l’ètica, la primacia del grup sobre l’individu, l’èmfasi en la unitat, l’harmonia i l’ordre, la importància del treball i l’educació, entre d’altres⁹. En un nivell pràctic, això ha significat un augment del finançament del govern per al desenvolupament dels recursos culturals de la Xina i la seva expansió a l’estranger.

⁸ Entre els quals destaquen Yun-Tso Lee, professor de la Universitat de Valparaíso (Xile); Young-Nam Cho i Jong-Ho Jeong, professors de la Universitat Nacional de Seül; Bonnie S. Glaser, assessora principal per a Àsia del Center for Strategic and International Studies (CSIS); i Melissa Murphy, investigadora del mateix CSIS.

⁹ CHO, Y. i JEONG, J. (2008) *China’s Soft Power: Discussions, Resources, and Prospects*, en Asian Survey, vol. 48, n° 3, University of California Press.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Aquestes idees s'han incorporat també en les orientacions de la política exterior actual xinesa, en la mesura que es busca l'harmonia en el món, l'ordre i la pau internacional, a través d'un *soft power* basat en els valors confucians com ara la modèstia, la tolerància i la disposició a aprendre.¹⁰ No és casual que el propi nom adoptat per aquesta institució sigui el de Confuci, una adscripció que el PCX ha volgut remarcar de manera molt pública, fent del savi contemporani de Sòcrates el millor ambaixador del país. Hi ha d'altres fets visibles i concrets que demostren que el PCX està molt a gust amb Confuci. A la plaça de Tianamen de Beijing s'erigeix una estàtua del savi xinès al costat del retrat de Mao Zedong. Ja fa uns anys, també, que es va permetre l'obertura de les escoles *shu yuan*.¹¹ El propòsit d'aquestes institucions era oferir estudis més avançats i generar un escenari per conrear talents d'alt nivell. Únicament aquells que dediquessin els seus estudis per a fer els exàmens governamentals serien prou bons per accedir-hi.

Com es pot veure, són molts i variats els esforços per popularitzar la figura de Confuci, fins i tot com ho demostra la superproducció cinematogràfica de la seva vida, que es va estrenar a totes les sales nacionals l'any 2009. Recordem que el confucianisme, com a font d'inspiració política que va sustentar el sistema imperial durant mil·lennis, va entrar en una forta crisi a principis del segle XX. L'enderrocament del govern corrupte de l'última dinastia Qing va augurar ja el principi de la fi de la tradició confuciana a la Xina. I liberals radicals xinesos, com ara Cheng Duxiu, Li Dazhao i Hu Shi, encunyaren el lema de 'destrossar la botiga de Confuci'¹². També el maoisme es va apartar de la tradició confuciana però, en obrir el país a l'economia de mercat, la redefinició del nacionalisme xinès front a l'occidentalització massiva que va succeir al final del període de Mao, va portar a la recuperació de Confuci, com una figura principal i única de la cultura de pensament de la Xina.

¹⁰ LEE, Y. (2011) *Obstáculos y desafíos al surgimiento del soft power de China en América Latina* en Lee, Yun y Wu, Hong [comps.], Chile y China, Cuarenta años de Política Exterior, Santiago: RIL Editores.

¹¹ Les escoles *shu yuan* van sorgir l'any 725 durant la dinastia Tang i els estudiosos podien allí ensenyar i estudiar Confuci.

¹² MONCADA, M. (2011) *El despertar del Neoconfucianismo en China. Impacto en el discurso político del Partido Comunista Chino* en MEMORIA Y CIVILIZACIÓN 14: 201-221

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Així, el despertar de la consciència confuciana té a veure amb una ànsia de renovació cultural, un anhel per redefinir la identitat del poble xinès en un moment històric concret, i que provoca un nou corrent de pensament que s'autodefineix com a 'neoconfucianisme'. Tot i que l'anàlisi i les diverses 'famílies' de pensadors neoconfucians donarien per a diversos treballs específics, s'ha de resaltar que la creació dels IC estan al darrere del pensament neoconfucià i que, a més de l'homenatge que se li ha fet al pensador posant el seu nom per a aquestes institucions, hi ha una ambiciosa intencionalitat política i de pensament al darrere. També hi ha una clara voluntat de recuperar, difondre i presentar al món els valors confucians des de les activitats dels IC, així com dels diversos articles que, sobre Confuci, es fan habitualment.

Emmarcat en aquest àmbit confucià, un altre dels conceptes claus que utilitza el govern per eliminar la suspicàcia i la por a l'ascens de la Xina és el del 'món harmonios', com s'ha vist anteriorment en els documents esmentats. Aquesta idea té el seu origen en el pensament de Confuci, que va exposar que tot i que el món està ple de diferències i contradiccions, l'home honrat ha d'equilibrar i aconseguir l'harmonia. Un extrem que no deixa de ser irònic perquè la figura del mestre Kong va ser durament atacada en els temps de la Revolta Cultural (1966-1976) i les tombes familiars del pensador profanades pels joves guàrdies vermells.¹³ La història de la Xina, doncs, s'ha blanquejat o més aviat superposat amb una "harmoniosa imatge" de Confuci, de qui rep el nom els IC on es promou l'intercanvi cultural, la comprensió mútua i la llengua.

De fet, en la X Conferència anual dels IC ja esmentada abans, es va deixar ben clar que les activitats d'aquestes institucions estan basades en els intercanvis i l'aprenentatge mutu entre les diverses civilitzacions de tot el món. I que el Pla de Desenvolupament de l'IC 2012-2020 fixa l'objectiu de contribuir a la construcció d'un 'segle xinès' per fer realitat el somni de la nació de tornar a emergir com una potència amb un paper decisiu en la incorporació de la Xina al concert de les nacions.

¹³ CICHOSZ i ZHANG (2014) *On Shoulders of Confucius: China's Dream* China Media Research

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

La política del ‘món harmoniós’ es basa justament en aquest principi, i se sustenta en cinc elements¹⁴ :

- ✓ una estratègia guanyar-guanyar (win-win)
- ✓ el desenvolupament pacífic
- ✓ el respecte a la diversitat
- ✓ la cooperació i coordinació
- ✓ la coexistència pacífica

Tots dos conceptes, el desenvolupament pacífic i el món harmoniós, han articulat el discurs del govern xinès que alguns denominen ‘ofensiva d’encantament’ o *charm offensive*¹⁵ amb la finalitat de millorar la imatge de la Xina a l’exterior, eliminant prejudicis i temors que l’impedeixin consolidar-se com una potència regional i global responsable i fiable. Això dóna compte d’un canvi en la forma d’actuar del govern xinès en l’esfera mundial que fa que, per aconseguir un desenvolupament econòmic sostingut, necessita d’un ambient extern pacífic que vegi a la Xina no una amenaça sinó més aviat com una força benigna, cooperativa i disposada a participar de forma responsable dintre de la comunitat internacional.

Un context d’aquestes característiques li facilita el manteniment de les seves relacions econòmiques, polítiques i culturals al llarg i ample del món, amb uns vincles que li han permès respondre a les demandes internes relatives al seu creixement demogràfic i la modernització del país. El sinòleg nord-americà David Shambaugh, per exemple, estima que el país inverteix aproximadament 10.000 milions de dòlars a l’any en ‘propaganda externa’, dins d’aquesta ‘ofensiva d’encantament’. En comparació, Estats Units va gastar tot just 666 milions de dòlars en diplomàcia pública l’any passat¹⁶. Aquestes xifres, però, són discutibles perquè hi ha d’altres eines culturals de masses que no estan contemplades en aquests pressupostos.

¹⁴ YOUNG, W. (2010) *The EU’s Global Governance Versus China’s Harmonious World*, en Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos, núm. 133, Madrid.

¹⁵ KALATHIL, S. (2011) *China’s Soft Power in the Information Age: Think Again*, en Institute for the Study of Diplomacy, Georgetown University.

¹⁶ NYE, J. *China: Los límites del poder blando* World Economic Forum (13.07.15) <https://agenda.weforum.org/espanol/2015/07/13/china-los-limites-del-poder-blando/>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Les enquestes que es fan periòdicament a Amèrica del Nord, Europa, Índia i el Japó mostren que les opinions sobre la Xina són negatives. El país és millor vist a Amèrica Llatina i Àfrica, on no hi ha disputes territorials i les preocupacions pels drets humans no estan en l'agenda pública.¹⁷ En altres països d'aquesta zona la pràctica xinesa d'importar mà d'obra per a projectes d'infraestructura no és popular. Quant a la teoria de l'ascens pacífic va ser desenvolupada per acadèmics i especialistes xinesos en relacions internacionals, recolzats pel govern d'Hu Jintao i per la direcció del PCX. Va donar resposta a teories com l'abans esmentada sobre l'amenaça xinesa, difoses principalment en alguns cercles acadèmics i *think tank* del món occidental; i del Japó, a l'Àsia oriental. Aquest punt de vista se li atribueix a Zheng Bijan, vicepresident executiu de l'Escola Central del PCX entre 1993 i 2002, i que va presidir després un *think tank* proper a Hu Jintao. Ell va ser l'introduïdor d'aquesta noció segons la qual la Xina es presenta com una potència emergent però responsable, un poder pacífic, no amenaçant, però sense renunciar als drets i responsabilitats que l'esperen per la seva nova posició en el món.¹⁸

L'any 2004 Hu Jintao decideix reemplaçar la paraula 'ascens' per 'desenvolupament', perquè el primer concepte podria suggerir una intensió xinesa de trencar l'*statu quo* internacional. D'aquesta manera comença a parlar-se del 'desenvolupament pacífic de la Xina', una doctrina presentada en el Llibre Blanc, *Xina 's Path to Peaceful Development*, publicat pel govern xinès al 2005. Així, el desenvolupament pacífic és un camí que marca el procés de modernització intern; crea un ambient global pacífic; equilibra les tendències de la globalització; s'esforça per aconseguir beneficis mutus i prosperitat comuna amb altres països; i fa que la Xina respecti els principis de pau, desenvolupament i cooperació per a la construcció d'un món harmoniós sustentat en la pau i el creixement comuns. Aquests principis s'adonen del paper que la Xina preten jugar en el sistema internacional, deixant clar que el país pot i vol ascendir sense posar en qüestió, desafiar o fins i tot pertorbar l'ordre internacional existent.¹⁹

¹⁷ PEW RESEARCH CENTER *America's Global Image Remains More Positive than China's* (juliol 2013) <http://www.pewglobal.org/files/2013/07/Pew-Research-Global-Attitudes-Project-Balance-of-Power-Report-FINAL-July-18-2013.pdf>

¹⁸ ROCHA, M. (2006) *China en transformación: la doctrina del desarrollo pacífico*, en Foro Internacional, vol. 46, n° 4. México.

¹⁹ BUSTELO, P. *El Auge de China: ¿amenaza o "ascenso pacífico?"* (2005) en Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos, núm. 135, Madrid.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

1.2 Crítiques i controvèrsies

La funció dels IC no està exempta de crítiques i controvèrsies al voltant del seu paper com a controladors del missatge que exporta el govern xinès sobre la llengua i la cultura, l'elecció del professorat de xinès i el tipus d'esdeveniments, actuacions o publicacions que realitzen. També afecta la llibertat de càtedra d'algunes universitats locals on la línia marcada per la Xina els ha enfrontat amb la institució acadèmica de destinació. En concret, la Universitat d'Estocolm, la primera d'Europa en albergar un IC al continent, va decidir rescindir el conveni amb Hanban i va tancar l'IC l'any 2015. El motiu, malgrat no quedar aclarit del tot, va originar-se en un incident al voltant d'un programa d'actes culturals en el què va participar una associació crítica amb el govern xinès. Fins i tot, responsables universitaris suecs van dir que era qüestionable que la universitat permetera una altra institució finançada per un govern estranger. També van decidir tancar els IC respectius universitats com la japonesa d'Osaka, la francesa de Lió, tres institucions universitàries canadenques i dos als EUA (Chicago i Pennsilvània).

Altra de les controvèrsies va arribar des d'Austràlia. La professora de la Universitat de Sydney, Jocelyn Chey, sosté que els professors han de ser conscients dels possibles biaixos quan els IC tracten de dur a terme l'ensenyament o la investigació com a part de les activitats principals d'una universitat. A causa de l'estreta relació dels IC amb el govern xinès i el PCX, Chey afirma que això podria donar lloc a un 'embrutiment' de la investigació i, en el pitjor dels casos, podria sobrevenir en propaganda directament.²⁰ Una separació molt dèbil entre la promoció cultural i la propaganda ideològica dintre d'aquest ambiciós pla de diplomàcia cultural que executa la Xina a través dels IC. L'objectiu, per tant, passaria per assegurar un ampli suport dels xinesos d'ultramar, de la comunitat internacional en general i dels líders empresarials i d'opinió, al seu torn, per influir en la política exterior cap a les tesis més favorables per a Beijing. També l'Associació Americana de Professors Universitaris va demanar l'estiu del 2014 a gairebé un centenar d'universitats d'EUA a reexaminar les seves relacions amb els IC.

²⁰ <http://www.universityworldnews.com/article.php?story=20071130094503100>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

“De tant en tant les administracions universitàries han establert associacions que van sacrificar la integritat de la universitat”, va escriure l’associació, a més de que els “Instituts Confuci funcionen com un braç de l’Estat xinès i se’ls permet fer cas omís de la llibertat acadèmica.” També s’han reportat casos en els EUA, com ara a la Universitat Estatal de Carolina del Nord en 2009, quan sembla que l’IC suposadament es va oposar a la invitació de la universitat per al Dalai Lama, el líder espiritual tibetà a qui la Xina considera un traïdor. L’esdeveniment va ser cancel·lat.

El 2012 una professora de xinès, Sonia Zhao, va dir a un tribunal de drets humans que el seu contracte de treball amb l’IC no li permetia unir-se a organitzacions il·legals com ara Falun Gong, el moviment espiritual que la Xina veu com una amenaça. Zhao va ensenyar en una universitat canadenca però aquestes pràctiques sembla que s’estenen a més centres universitaris nord-americans i de la resta del món, on la seu central de Hanban controla les contractacions i els plans d’estudi, com s’analitza en el següent capítol que revisa els estatuts. Aquestes preocupacions han fet que alguns centres hagin signat peticions de protesta envers alguns IC i alguns administradors acadèmics de les universitats locals. Aquestes denúncies han aparegut a mitjans de comunicació prestigiosos com ara *The Washington Post*.²¹

Sense ànim de jutjar a cap de les parts, però amb una mirada el més objectiva possible, és lògic pensar que una xarxa tan ampla com la dels IC al món, que completa 1.500 instal·lacions tot i sumant les AC, és normal que registre crítiques i problemes de funcionament. Si en 12 anys només s’han reportat una desena d’universitats que han cancel·lat el conveni amb la Xina per mantenir un IC, un percentatge menor a l’1%, es pot considerar una xifra poc significativa. Tot i que no ens ha de fer perdre la perspectiva de la ‘llibertat acadèmica’ que la Xina hauria de respectar en tenir en compte el lloc de ‘residència’ d’aquestes institucions, que és l’estrictament acadèmic i universitari, uns àmbits on la llibertat de pensament, el debat i l’anàlisi han de propiciar que les idees no es confonguin amb la propaganda.

²¹ https://www.washingtonpost.com/opinions/the-price-of-confucius-institutes/2014/06/21/4d7598f2-f7b6-11e3-a3a5-42be35962a52_story.html

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

A la vista de tots aquests casos, sembla que els problemes entre els IC i les seves universitats locals es produeixen quan es vol anar un punt més enllà i convertir els IC en els únics intèrprets de la realitat xinesa. El govern, aleshores, intenta intervenir en situacions que afecten inequívocament l'autonomia universitària i que limiten la seva independència. Si ho comparem amb altres institucions culturals que difonen la llengua i la cultura, com que no depenen estructuralment de les universitats locals, no es donen situacions similars perquè realitzen les seves activitats amb plena llibertat i es centren només a l'àmbit de la difusió cultural. Els IC, en canvi, tendeixen a invadir la llibertat de càtedra quan senten que es posa en qüestió el missatge de la 'idea de nació' adoptada.

1.3 Arquitectura legal: estatuts i convenis amb universitats

En el cas d'Espanya, la relació dels convenis entre universitats és la següent:

- ✓ Universitat Autònoma de Madrid i Casa Asia amb Shanghai International Studies University (SISU)
- ✓ En el cas de Barcelona, hi ha una Fundació Institut Confuci amb el següent patronat: Universitat de Barcelona, Fundació Universitat Autònoma de Barcelona, Consorci Casa Àsia i Beijing Foreign Studies University
- ✓ La Universitat de València amb Northeast Normal University (NENU) de la ciutat de Changchun
- ✓ La Universitat de Granada amb la Universitat de Beijing
- ✓ La Universitat de Las Palmas de Gran Canaria amb Changchun Normal University
- ✓ La Universitat de Lleó amb la Universitat de Xi'angtan (Hunan)

Per establir un IC en alguna universitat estrangera s'ha de sol·licitar, primer, a Hanban amb un model genèric que figura en la seva pàgina web²² i, més endavant, firmar els Estatuts amb la contrapart xinesa²³ que s'analitza a continuació.

²² http://spanish.hanban.org/confuciousinstitutes/node_8172.htm

²³ http://spanish.hanban.org/confuciousinstitutes/node_8173.htm

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

El document legal dels estatuts compren 8 capítols (el número 8, de nou, omnipresent), incloent un apèndix, amb un total de 40 articles. Pel que fa al primer capítol, titulat ‘Regles Generals’ i en el que hi ha 10 articles, s’adverteix en un primer anàlisi una certa obsessió unificadora. Per exemple, l’article 2: *Aquest Estatut s’aplica a tots els Instituts Confuci del món* i el 3: *El títol de l’Institut Confuci traduït a qualsevol idioma estranger ha de correspondre al títol original en xinès*. Per a rematar-ho amb el 10: *En l’ensenyament de l’idioma xinès, s’utilitza el xinès mandarí i els caràcters estàndards*. Queda clar que el document dels Estatuts és de caràcter ‘universal’ i que cap IC que es vullga establir pot eixir-se’n ni una línia d’aquest marc normatiu. També que el títol de l’IC és el de l’original en xinès i, finalment, conclou amb una unificació lingüística: xinès mandarí i caràcters estàndards, la qual cosa palesa un cert reduccionisme cultural. La República Popular Xina compta almenys amb altres 9 llengües o dialectes del xinès que parlen un total de 350 milions de persones, el que suposa un terç de la població xinesa aproximadament. Entre aquests dialectes hi ha alguns que són parlats per tantes persones com habitants de Espanya, per exemple el wu, mǐn, yuè o cantonès, jin, Xi’ang o hunanès, hakka o kèjǐā o gàn. Hi ha d’altres més minoritaris com el huī o el pínghuà que parlen poc més de 3 milions de persones cadascun d’ells.

Hi ha també una determinació legal tot i el respecte a l’altre país on s’estableix un IC. L’article 6 així ho estipula: *L’Institut Confuci ha d’observar les lleis i regulacions dels llocs on estigui registrat, respectar les tradicions culturals i educatives i els costums socials, i no pot infringir les lleis xineses concernents*. Amb el subratllat de la frase de l’article queda clar que la norma final sempre serà l’estipulada per la legislació xinesa i això no es posarà mai en qüestió. I, per si quedés algun dubte, l’article 7 deixa ben a les clares que *l’Institut Confuci no participa en activitats la finalitat de les quals contradigui els seus principis*. Si més no, sembla evident que les decisions finals, si sorgiren problemes d’interpretació de la normativa, quedaran en mans de la direcció de Hanban. El capítol primer afirma que aquesta és una institució de caràcter no lucratiu (art. 4) i que, a més de la difusió cultural, busca *establir un món harmoniós* (art. 1).

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Una altra de les ‘obsessions fundacionals’, es pot dir, que recorre la filosofia de creació d’aquestes institucions culturals és la cerca d’un ‘món harmoniós’, un concepte del què ja s’ha parlat abans, i que inunda les argumentacions de caire teòric. Els capítols II i III dels estatuts fan referència a l’àmbit d’activitats i a l’Oficina General, respectivament, i es limiten més a l’estructura de funcionament. El IV descriu les condicions que s’han de reunir per a establir un IC, en concret l’art. 19, que demana una entitat legal amb recursos *per realitzar l’ensenyament, l’intercanvi cultural i educatiu i l’oferta de serveis públics*. També considera necessari que en la localitat sol·licitant hi hagi *demanda per l’estudi de la llengua i cultura xineses*, així com la infraestructura pròpia per a l’organització escolar i, més important encara, *hi ha d’haver fons indispensables i font estable de recursos econòmics*.

Precisament, quant a l’assumpte pressupostari, el capítol V dedicat al sosteniment econòmic amb dos articles (23 i 24), estableix que la part xinesa inverteix una part del fons d’inici i que *el fons anual de projectes és finançat per l’entitat organitzadora estrangera juntament amb la part xinesa. Normalment el percentatge que ocupa cada part per al finançament és de 1:1*. Es a dir, a parts iguals i que la part que sosté la Xina es regeix per la gestió de projectes, l’execució de la qual s’acorda dins del procediment administratiu del Fons Ofert des d’aquell país per a l’IC. Fins ara, queda clar que el redactat de les normes no deixa lloc a la improvisació i basteix un ‘modus operandi’ tancat i que atorga a la part xinesa el control final: unificació lingüística i cultural, respecte a les lleis xineses, cap autocrítica perquè no es pot participar en activitats que posen en qüestió el seus principis, així com una font de recursos en la ciutat de destí.

Quant al capítol VI, dedicat a l’administració i el que més articles i espai ocupa en tot el document legal, determina un Consell bilateral integrat per membres de les parts xineses i estrangera *amb número de persones i proporció de constitució decidits mitjançant negociació bilateral* (art. 25). Aquest organisme és l’encarregat de planificar el desenvolupament, el pla anual de treball, l’informe final, l’execució de projectes i els seus pressupostos i balanços, així com contractar o acomiadar al director o sotsdirector.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Es a dir, les funcions executives pròpies d'un organisme director que aplica el sistema de responsabilitat a un director sota la vigilància del Consell. L'article 27 delega en el director *el funcionament i administració rutinàries de l'Institut*. Un director que *ha de saber i conèixer les condicions nacionals de la Xina, manejar amb fluïdesa l'idioma de la localitat, tenir experiència d'administració adaptada a aquest càrrec, i gaudir d'una notable capacitat en relacions públiques i explotació del mercat* (art. 28). Hi ha, per tant, un director acadèmic xinès, nomenat per Hanban i la universitat xinesa, i un altre 'local' que nomena consensuadament la universitat contrapart.

Com que l'IC no és un organisme lucratiu tots els seus ingressos es destinen a l'ensenyament i al millorament dels serveis, segons s'especifica a l'art. 31: *Els béns acumulats són dedicats al desenvolupament de l'Institut a llarg termini, i mai no poden ser desviats per a altres finalitats*. Hi ha també una avaluació continuada de tots els IC i, si no compleixin amb els criteris per a la qualitat de l'ensenyament, *l'Oficina General té dret a finalitzar l'acord* (art. 32). Tots els anys, Hanban celebra un congrés mundial amb tots els IC per facilitar l'intercanvi d'experiències dels IC, que està arrelat en els estatuts com un article més, el 33, el que implica la importància que la Xina assigna a aquest event.

El capítol VII està dedicat als drets i responsabilitats i deixa a Hanban la possibilitat de reclamar per fundar un IC sense permís, efectuar activitats sense autorització o per *infringir el que estableix el present Estatut i l'acord, causant la pèrdua de fons o actius i perjudicant el prestigi de l'Institut* (art. 36). Finalment, la normativa estatutària conclou amb el capítol VIII, un apèndix que permet els IC filials *elaborar els seus propis reglaments i institucions, d'acord amb aquest Estatut* (art. 37) i el 39 que deixa qualsevol interpretació i explicació d'aquesta norma en mans de l'Oficina General.

Com a conclusions s'ha de dir que, si comparem la normativa amb la del Institut Cervantes d'Espanya, és més regulador el xinès. La llei 7/1991 de creació de l'entitat difusora de la llengua i cultura espanyola només té 12 articles ordenats en 3 títols

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

(capítols), 5 disposicions addicionals i 2 finals.²⁴ En el cas xinès se'l fa dependre exclusivament del ministeri d'Educació, a través de Hanban, mentre que a Espanya el Cervantes està vinculat a 'l'acció exterior de l'Estat' a través del ministeri d'Afers Estrangers. En teoria l'adscripció dels IC a universitats locals els confereix un aspecte més 'acadèmic' i menys 'oficialista'. Però, en la pràctica, quedar 'agermanats' entre universitats no fa més que garantir el control que la Xina exerceix sobre els IC.

1.4 Concurs 'Pont Xinès'

El 2012 l'actual president Xi Jinping va definir la idea, 'El somni xinès', amb l'objectiu de convertir la Xina en una nació 'moderadament acomodada' per al 2021 i 'plenament desenvolupada' per al 2049, coincidint amb els centenaris de la fundació del PCX i de la República Popular respectivament. Per a Robert Lawrence Kuhn, un assessor estranger del govern, la Xina ha d'aspirar en les futures dècades a ser força: econòmicament, políticament, diplomàticament, científicament i militarment; civilitzada: amb justícia social, rica culturalment i amb alts valors morals; harmoniosa: amb igualtat entre les distintes classes socials; i bella: amb un ecosistema saludable, baixa pol·lució, ciutats atractives i arts innovadores.²⁵ Unes aspiracions que són les eines bàsiques sobre les quals s'estructura el procés de difusió de la llengua i la cultura xinesa dels IC.

Una de les activitats més destacades dintre de l'agenda anual dels IC és la del concurs 'Pont Xinès'. L'objectiu és ampliar la difusió de la llengua, despertar l'interès per l'aprenentatge del xinès entre els joves a nivell mundial i consolidar el coneixement de la llengua i la cultura xineses. Els estudiants demostren el seu nivell de mandarí, així com els coneixements de la cultura xinesa, inicialment en una fase local en cada IC, després els guanyadors passen a la final; i els finalistes de la fase nacional, arriben a la fase mundial que té lloc a la Xina. El concurs el promou Hanban i col·laboren les ambaixades de la Xina i els IC. El 2016 es celebra la 14ª edició universitària i la 9ª per a secundària. Des de fa diversos anys, i no és casualitat, el lema és: 'El meu somni xinès'.

²⁴ http://www.cervantes.es/sobre_instituto_cervantes/normativa/01_creacion.pdf

²⁵ KUHN, R. *Understanding the Chinese dream* China Daily, 10/07/2013

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Si totes aquestes idees i propòsits que donen suport el nacionalisme xinès es poden també propagar arreu del món, doncs ja s'haurà aconseguit un dels objectius, i tal vegada el més important, que és el de fixar en l'imaginari col·lectiu mundial que la Xina ja és una potència del segle XXI, en tots els aspectes; que té una gran herència cultural amb valors morals; que ha implantat un sistema social igualitari; i que respecta la natura. I, per a complir-ho, què millor que un concurs que li organitzen tots els IC del món com el del 'Pont Xinès'?

A la mecànica d'este event global se li posa molta cura en l'organització local, nacional i mundial. Així doncs, el concurs està dividit en tres parts²⁶:

- ✓ En la primera es fa un discurs en xinès de tema lliure. Dura 3 minuts i no es pot llegir cap text. Puntuació màxima: 5. Es dedueixen 0,2 punts per cada 30 segons de més. El jurat del concurs valora la pronunciació, la fluïdesa, el contingut i la presentació
- ✓ En la segona s'ha de contestar un seguit de preguntes sobre cultura i llengua xineses. Puntuació màxima: 2. El candidat ha de respondre a 4 preguntes en xinès. Cada pregunta val 0,5 punts
- ✓ I la tercera i última part consta d'una actuació breu que pot ser música, cant, dansa, poesia, acudits, una conversa còmica, cal·ligrafia, pintura, o d'altres... Puntuació màxima: 3. El candidat ha d'acabar la representació entre 3 i 5 minuts. El jurat puntua segons el grau de dificultat.

Als participants se'ls divideix per edats: de 5 a 14 anys per a estudiants de primària; de 15 a 18, per als de secundària; de 19 a 30 per als universitaris; i els de més 30 anys participen com a categoria senior que, juntament amb els de primària no participen més que en la fase local. Les altres dos categories poden disputar el concurs en fase local, nacional i mundial. Només passen els dos primers a la fase nacional que enguany s'ha celebrat a l'IC de la Universitat de Las Palmas de Gran Canària el 29 d'abril de 2016.

²⁶ Bases i normativa completa en la seu de l'IC de Lleó:
<http://fgulem.unileon.es/confucio/pdf/6Convocatoria%20Puente%20a%20China%20Le%C3%B3n%202016.pdf>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Segons la nova normativa, s'utilitza el sistema d'educació xinès com a base d'edats, el qual estableix que l'educació secundària superior comença als 15 anys i acaba als 18, normalment. Els premis que s'atorguen, a més de la participació a Espanya o, si s'arriba, en la final mundial de Xina; cobreixin les despeses de transport i manutenció i poden ser també en espècie educativa. Es a dir, els IC d'Espanya normalment regalen cursos de xinès per aprofundir en la llengua, com ara llibres o beques d'estudi entre d'altres.

Cada any, i coincidint normalment amb els mesos d'estiu (juliol i agost) es celebren a la Xina les finals mundials d'aquest concurs. És un esdeveniment al que Hanban li dona molta importància perquè és una finestra oberta al món, sobre tot cap a l'interior del país, perquè els seus ciutadans veguen que hi ha un gran interès per la llengua i la cultura xineses arreu del món. Les finals s'emeten per la televisió regional o per satèl·lit i les solen presentar actors i artistes xinesos amb reconeguda fama i prestigi. La de l'any 2015 va estar al càrrec de l'actor Zhang Danfeng i del cantant Hua Chengyu. Registren, a més, alts nivells d'audiència amb un públic al que li emocionen prou les competicions. De fet, la cantant d'origen francès Jin Xiaoyu, va presentar una de les edicions finals.

Es tracta, en definitiva, d'una clara aposta del govern que veu en aquest concurs una espècie de 'fervor nacionalista' perquè un grup de joves universitaris vinguts de totes les parts del món parlen xinès sobre un escenari, responguen a preguntes sobre la seva cultura i, finalment, facen actuacions artístiques. En general, els xinesos senten que la seva llengua i les manifestacions culturals que implica, s'han guanyat un lloc en el món civilitzat i que el mandarí ja no és vist com una idioma marginal que cap estranger no vol estudiar per les complicacions que se'n deriven del procés d'aprenentatge. I és obvi que el 'Pont Xinès' compleix el paper de palesar la importància de mantindre el mig miler d'IC al món, així com els 1.000 AC. És la forma que té Hanban, d'alguna manera, d'avaluar des de l'exterior el nivell de funcionament de les seves classes de xinès i de com els IC locals influeixen i impregnen la societat en la que s'estableixen i com va guanyant terreny la influència d'allò xinès més enllà del territori convencional asiàtic on ja és majoritari.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Com a conclusió es pot afirmar que la iniciativa ‘Pont Xinès’ s'explica en la idea que s'ha d'expandir la llengua per donar un impacte de llarga durada sobre el propi benestar dels que inverteixin en aprendre-la. I no tan sols per les òbvies oportunitats de negocis que s'obrin al poder parlar-li a un xinès en el seu propi idioma, sinó per les encara més importants raons de poder entendre una civilització que es desenvolupa malgrat no seguir el motlle occidental habitual i, així, estar en condicions de visualitzar els nous equilibris i desequilibris mundials que s'acosten. A ningú no se li escapa que el mandarí es convertirà, més prompte que tard, en una llengua de poder i influent.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

2.- L'INSTITUT CONFUCI DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA. UN CENTRE 'MODEL'

La història de l'IC de la Universitat de València (a partir d'ara ICUV) es remunta a l'any 2007 quan es van vincular les universitats de València i la seva contrapart, la Universitat Normal del Nordest de Xina. El seu director és el professor-doctor del departament de Filologia Anglesa i Alemanya de la UV, Vicent Andreu, des de la seva fundació. A més, l'ex rector de la UV, Francisco Tomás, és membre honorari del Consell Internacional de Hanban. En complir el sisè aniversari, l'any 2013, va ser inaugurada una nova seu en el Campus dels Tarongers. Un lloc complementari al que ja disposaven situat en el Campus de Blasco Ibáñez, en concret a la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació. Allà s'han dotat d'un equipament complet amb noves aules, biblioteca de xinès i de material didàctic, la més completa de la Comunitat Valenciana. El 2015 l'ICUV s'ha convertit en "Institut Confuc Model" en el X Congrés Mundial d'IC celebrat a Xanghai el 6 de desembre. En aquests moments és l'únic IC amb aquest reconeixement a Espanya i tan sols un dels quinze que hi ha a tot el món.

Un altra de les singularitats que distingeixen l'ICUV és la de ser l'editor responsable de la revista bilingüe xinès-espanyol "Instituto Confucio",²⁷ que es publica des d'aquesta ciutat a tot el món de parla espanyola, inclosa Llatinoamèrica, des de la seva aparició el juliol de 2010. En el proper capítol d'aquest TFM es prestarà especial atenció a l'anàlisi de la publicació així com als continguts que divulga.

²⁷ <http://www.confucius-institute-magazine.com/espanol-chino-2/>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

L'ICUV cobreix la creixent demanda de coneixements sobre la llengua i cultura xinesa que reclama la societat valenciana. Realitza classes de xinès per a tots els nivells des del més bàsic fins al més avançat. En 2014 va aconseguir un augment del 50% en les seves matriculacions ampliant cursos a xiquets, universitaris i públic en general.²⁸ A més, ofereix beques per a estudiar a la Xina d'un mes, un quadrimestre, un any o la possibilitat d'estudiar un màster o doctorat en la contrapart universitària xinesa. És l'únic centre de la Comunitat Valenciana que realitza els exàmens oficials de xinès HSK (per a adults) i YCT (per a xiquets i joves), a més dels nivells d'oral (HSKK). Des de la seua fundació organitza nombroses activitats culturals i manté una fluïda relació amb la societat civil valenciana.

2.1 El programa de llengua

Pel que fa a l'ensenyament del xinès, una de les columnes vertebrals de l'ICUV, compta amb cursos de xinès per a adults i, també, per a adolescents i xiquets. Els cursos estan dirigits no només al món universitari, sinó també a persones de totes les edats i àmbits, inclòs l'empresarial. Per tant, no és necessari pertànyer a la comunitat universitària per inscriure's o participar en les diverses activitats que realitzen. Altrament, es disposa de material especialitzat i d'un professorat nadiu amb una gran experiència i formació per a l'ensenyament del xinès com a llengua estrangera. Els docents pertanyen a la universitat xinesa contrapart de la de València que els envia i amb la qual cosa es garanteixen al màxim els estàndards de la llengua i el nivell de qualitat. La UV disposa, des de 2011, d'un títol 'Minor' en Estudis Orientals dins de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació. El professorat nadiu prové de la universitat contrapart de la valenciana. El centre acull cursos de llengua de diferents nivells: infantil, lectura, superior, convencional o de preparació per a l'examen oficial HSK i, també, de Metodologia d'Ensenyament del Xinès. Els cursos es divideixen en quatre subcategories: Bàsic, Intermedi, Avançat i Superior i cadascuna de les categories te quatre nivells amb 40 hores lectives.

²⁸ Pàgina web oficial de l'ICUV <http://www.uv.es/uvweb/instituto-confucio-uv/es/inicio-1285919278217.html>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Per al director de l'ICUV, Vicent Andreu,²⁹ una de les prioritats és *“integrar en els cursos de xinès a la major part de xiquets i xiquetes que, des d’un nivell inicial, assumeixen aquesta llengua com una eina bàsica per al seu desenvolupament. És molt interessant comprovar que, des de la seva fundació, el nostre Institut ha anat augmentant any rere any la matrícula d’infantil i hem establert convenis amb escoles que tenen en l’ensenyament del xinès un dels seus objectius de màxima qualitat docent.”*

En general les classes que oferta l'ICUV tenen una durada d'una hora i mitja, dues vegades per setmana en horari de vesprada, o de tres hores una vegada a la setmana. Amb l'objectiu d'obtenir el màxim rendiment i que els alumnes puguin anar superant nivells sense dificultat, els responsables docents de l'ICUV insisteixen als candidats en què l'assistència i la participació en classe són molt importants. Per tant, es demana com a requisits perquè els alumnes puguin matricular-se en el següent nivell: assistir almenys al 80% de les classes, participar i realitzar deures i eventuais treballs sol·licitats pel docent, i realitzar una prova final perquè puguin comprovar per si mateixos els coneixements assimilats. Després de la finalització del curs es lliura el corresponent Certificat d'Assistència que es reconeix com a 3 crèdits de lliure elecció per a un Grau universitari.

2.2 El programa acadèmic

Quant al programa de continguts acadèmics, l'ICUV manté un programa de beques entre ambdues universitats. La convocatòria per al curs 2016-17 va dirigida a ciutadans no xinesos amb edats entre 16-35 anys i per a menors de 45 anys si són professors de xinès i estudiants no graduats menors de 20 anys. Els tipus de beques són:

- ✓ Beca de dos anys del Master d'Ensenyament de Xinès com a Llengua Estrangera (MTC SOL) destinada als alumnes excel·lents de l'ICUV, els guanyadors del Concurs 'Pont Xinès', els professors locals del xinès, així com els universitaris

²⁹ Entrevista de l'autor amb Vicent Andreu, 17 juny 2016

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

destacats que es graduen en aquesta llengua. Els sol·licitants han de comptar amb el títol de llicenciatura o grau i han d'aconseguir una qualificació no inferior a 180 en el nivell 5 d'HSK i de 50 en el nivell intermedi d'HSKK.

- ✓ Beca d'un any + MTCSOL, amb una durada de tres anys per a llicenciats o graduats i amb una qualificació no inferior a 180 en el nivell 3 d'HSK i de 60 en el nivell bàsic d'HSKK. Els sol·licitants han de proporcionar un contracte de treball en un IC o una empresa.
- ✓ Beca de Grau de l'Ensenyament de Xinès com a Llengua Estrangera (BTCSOL), amb una durada de quatre anys. S'ha de disposar d'un títol d'escola secundària o superior i una qualificació no inferior a 180 en el nivell 3 d'HSK i de 40 en el nivell intermedi d'HSKK.
- ✓ Beques d'un any o d'un semestre que es destinen als alumnes amb millor expedient acadèmic de l'ICUV, els que han tret les millors notes en l'examen oficial HSK, els guanyadors del Concurs 'Pont Xinès', els universitaris destacats de la carrera de la llengua xinesa, els professors de xinès, així com els que volen dedicar-se a l'ensenyament del xinès com a llengua estrangera. Estan orientades a realitzar els seus estudis amb assignatures relacionades amb la filologia, la literatura, la història i la filosofia xineses. Els sol·licitants han d'obtenir no menys de 120 del nivell 2 d'HSK i no menys de 40 del nivell bàsic d'HSKK.

Aquestes ajudes inclouen la matrícula, el curs, els manuals didàctics, les despeses d'establiment i manteniment, així com l'allotjament en el campus, l'assistència sanitària i les assegurances bàsiques per als alumnes estrangers. Les despeses personals per a les beques de BTCSOL, d'un semestre i d'un any són de 2.500 yuan (335 €) mensuals i per a la de MTCSOL és de 3.000 yuan (400 €). Una altra iniciativa acadèmica de l'ICUV és l'organització d'un Campament d'Estiu a la Xina. Atorga 20 places per a estudiants d'entre 18-30 anys per a gaudir d'un viatge d'estudis i d'integració social i cultural de 15 dies durant el mes de juliol. La beca cobreix els costos d'allotjament, les despeses de menjar, un curs de xinès en la universitat col·laboradora, activitats col·lectives, transport, així com una visita a una important ciutat xinesa.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

2.3 El programa cultural

Una de les eines més poderoses que manté des del seu origen l'ICUV es fonamenta en l'organització d'activitats, festivitats, events, conferències, tallers, exposicions i d'altres iniciatives que han situat aquesta institució com una de les més conegudes a la ciutat de València i en un referent de la cultura i la societat xineses. El seu director està empenyat perquè els lligams amb la ciutat es reforcen i consoliden i, per això, busca nexes d'unió i punts de contacte per obrir les activitats de l'ICUV no només als interessats i estudiosos en la cultura xina sinó a un ventall social més ample al qual captivar. Com diu Vicent Andreu, l'ICUV *“és el millor ambaixador de les realitats complementàries que es donen entre la societat valenciana i la cultura xineses”*.

És, en aquest aspecte, on troba sentit l'organització d'events relacionats amb el calendari festiu xinès, com ara la celebració de l'Any Nou, la festivitat de la Lluna o de la Tardor Mitjana i d'altres que congreguen centenars de persones interessades pels costums xineses. Més en concret, per exemple, l'organització de la cavalcada de l'Any Nou que l'ICUV realitza des de l'any 2012 ininterrompudament fins 2016 concita cada any l'interès dels ciutadans que s'acosten a contemplar-la. Paral·lelament a la celebració de la cavalcada s'organitzen un seguit d'activitats culturals i acadèmiques que completen un programa de visibilitat de la comunitat xinesa cap a la ciutat. Des de l'inici, l'ICUV va reunir com a patrocinadors l'Ajuntament de València i, per primera vegada, totes les associacions de comerciants xinesos, a data 2016, de la Comunitat Valenciana. De fet, i per primera vegada en les cinc edicions que s'han organitzat, va assistir-hi l'alcalde de la ciutat, Joan Ribó; el conseller consular de l'ambaixada xinesa a Espanya, Zhu Jian; i el president dels comerciants xinesos Zhou Lizhong. Tots tres, en el seus discursos, van incidir especialment en les cordials relacions que mantenen les comunitats xinesa i valenciana. El director de l'ICUV va anunciar que la posava a disposició dels diversos agents institucionals, socials i empresarials per a convertir-la, si més no, *“en una de les més arrelades de tot Espanya”*, en expressió seua.³⁰

³⁰ Extracte del discurs de Vicent Andreu per a la Cavalcada d'Any Nou anotat per l'autor. València, 6 febrer 2016.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

En aquesta jornada, que enguany va tenir lloc el dissabte 6 de febrer de 2016, l'ICUV va omplir els carrers de València amb una colorista desfilada de vestimentes tradicionals, música, exhibicions d'arts marcial, balls del lleó i el drac o grups de taiji i wushu. A més de la cavalcada, i durant la setmana prèvia, es van organitzar diversos actes com ara tallers didàctics sobre la forma d'entendre la pintura xinesa i l'elaboració dels nusos de la bona sort; l'exposició d'il·lustracions '*De interiores y linternas*'; un espectacle d'ombres xineses; i diverses conferències entorn a la tradició i la modernitat a la Xina actual. Cada any organitza una gran varietat d'activitats sobre la cultura xinesa. Segons les seues estadístiques, s'han organitzat més de 300 events des de la seva fundació, amb una participació total de 75.000 persones en esdeveniments com ara festivals culturals, actuacions de teatre o música, exposicions, xerrades, diferents tipus de competicions, conferències acadèmiques, tradicions de festes populars, artesanía, gastronomia i un llarg etcètera. Cadascuna de les activitats compleix la funció per aconseguir una major interacció, participació i experiència amb el públic i s'han convertit en una tradició i una característica pròpia de l'ICUV.

Una de les característiques generals del model de difusió dels IC és la d'interactuar en un nivell cultural més bàsic amb la societat en la que s'inserten i, així, multiplicar l'efecte de coneixement de la llengua i la cultura sobre la població en general i no tant en un nivell estrictament acadèmic. De fet, hi ha dos tipus d'assistents a aquests events: d'una part, els que tenen un interès real en tot allò referit a la cultura xinesa com els estudiants de la llengua o la segona generació de joves de la immigració; i de l'altra, els familiars d'aquells i tots els que senten una curiositat natural per tot el que ve de la Xina.³¹ El que conforma una aposta per arribar a quanta més gent millor tot i la relació universitària. Aquestes activitats tenen un correlat informatiu en els mitjans de comunicació de la ciutat així com en les xarxes socials de què disposa l'ICUV.

Als diaris que s'editen en la ciutat, així com en emissores de radio i televisió, apareixen els events que organitza l'ICUV i el director escriu articles, en fites clau, o és

³¹ BINGQING, S. (2015) *Análisis sobre el estado e impacto de la actividad cultural china en españa. El Instituto Confucio de Valencia*. Culturas. Revista de Gestión Cultural, Vol. 2, nº 2, pp. 27-48. EISSN: 2386-7515

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

entrevistat.³² Com es pot advertir, doncs, és una intenció determinada pel seu responsable la d'interactuar conscientment amb la societat. Es tracta d'establir vincles i nexes de relacions que atorguen l'ICUV una reputació cultural i un arrelament social que l'identifique com a part integrant de l'esdevenir del lloc en el què s'inserta.

També, quan es celebra el 'Dia de l'Institut Confuci', una fita que va tenir lloc a València el 27 de setembre de 2014,³³ i que van commemorar en paral·lel al món la resta dels IC. Aquesta iniciativa va sorgir des de la Xina i commemora el desé aniversari de la creació dels IC al món. Es sol celebrar l'últim cap de setmana de setembre, a l'inici del curs acadèmic, i serveix per a donar difusió i fer publicitat d'aquestes institucions.

D'esta forma, a més, s'accentua el perfil més 'local' i no tant 'estranger' que es veu com una intromissió o una espècie d'invasió d'una altra forma de viure, sentir o fer les coses. Així doncs, l'ICUV aposta per una construcció harmònica i sense estridències que facilite la comprensió dels valencians cap a la llengua i la societat xineses. És aquesta visió la què accentua les similituds entre ambdós cultures i societats i no pas les diferències. Com remarca el director de l'ICUV, *"València i la cultura xinesa estan més unides del que es pensa i es manifesta en expressions gastronòmiques, com l'ús de l'arròs a la cuina; festives, amb la presència de la pólvora; agràries, pels cítrics com la taronja; o, fins i tot, artístiques, com ara la porcellana, la ceràmica o la seda"*.³⁴

Precisament la seda, un teixit que va ser descobert i utilitzat per la Xina des de fa milers d'anys també uneix València amb la cultura xinesa. Aquesta ciutat va construir la famosa 'Llotja de la Seda' perquè, des del segle XIV al XVIII, la indústria més potent de la ciutat era la d'aquest teixit. Al segle XIV ja hi havia seders locals, majoritàriament jueus que es van convertir al cristianisme i, mentre s'edificava el monument, la sederia valenciana va tenir un gran auge amb vora 300 mestres artesans el 1487.

³² Aquest article va sortir a l'edició impresa del diari Levante el dissabte 6 de febrer de 2016 per la cavalcada de l'Any Nou. <http://www.levante-emv.com/fallas/2016/02/06/feliz-ano-chino-4714/1375630.html>

³³ Aquest article va sortir a l'edició impresa del diari Levante el dissabte 27 de setembre de 2014. <http://www.levante-emv.com/opinion/2014/09/27/china/1167129.html>

³⁴ Entrevista de l'autor amb Vicent Andreu, 17 juny 2016

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Cap al final del segle XVII tan important era la seda a les transaccions comercials que la ‘Llotja de Mercaders’ va passar a ser coneguda com ‘de la Seda’. Tot i l’ocàs de la sederia a la ciutat a les acaballes del segle XVIII, el monument clau del gòtic civil manté el nom tradicional en homenatge a la indústria pionera.³⁵

Ara, però, institucions com el Centre UNESCO Valencia-Mediterráneo volen posar en valor una vinculació entre València i la històrica ciutat de Xi’an a través de la Ruta de la Seda. 2016 és l’any triat per Les Corts (denominació oficial del parlament autonòmic) per a declarar València com ‘Ciutat de la Seda’. Entre els anys 2016-2020 es desenvoluparà, a més, l’estratègia de la Comunitat Valenciana relacionat amb l’itinerari seder. Les Corts van aprovar una declaració institucional el juliol de 2015 instant el Consell a impulsar projectes basats en intel·ligència turística transnacional.³⁶ En la comissió organitzadora de les diferents activitats que s’hi van a portar a terme durant 2016 a València, en forma de conferències, presentacions de llibres, congressos i d’altres; l’ICUV participa de forma activa juntament amb la Generalitat, l’ajuntament de la ciutat, la Diputació Provincial i l’esmentat Centre UNESCO Valencia-Mediterráneo. El passat mes de juny s’ha celebrat la II Conferència Internacional de ciutats de la Ruta de la Seda.³⁷ Aquesta és una iniciativa que va posar en marxa la UNESCO i que es va celebrar per primera vegada a la ciutat xinesa de Xi’an l’any 2015.³⁸ En la cita de València, i tal i com es pot comprovar en el programa d’actes que es va seguir, l’ICUV ha participat activament i forma part de l’equip tècnic i coordinador amb el Centre UNESCO. De fet, el seu director va moderar una Conferència Internacional sobre la iniciativa “*Belt and Road y los desafíos de las Nuevas Rutas de la Seda*”, com es pot comprovar en el programa d’aquesta II trobada.³⁹ A més, i des d’abril de 2016, el director de l’ICUV és membre del Consell Assessor de de la UNESCO. El que prova la implicació d’aquest centre amb les relacions que se’n deriven de la iniciativa de la seda.

³⁵ https://ca.wikipedia.org/wiki/Llotja_de_la_Seda

³⁶ Document complet de la declaració institucional de Les Corts de 22 de juliol de 2015.

<http://www.unescovalencia.org/declaracion/declaracion.pdf>

³⁷ <http://www.unescovalencia.org/multaqa16/dossier-multaqa-2016.pdf>

³⁸ <http://silkroad.unwto.org/event/7th-unwto-international-meeting-silk-road-tourism-and-1st-tourism-ministerial-meeting-silk-roa>

³⁹ En la pàgina 4 del programa apareix la participació de Vicent Andreu i es pot consultar el programa complet en aquest enllaç: <http://www.unescovalencia.org/multaqa16/programa-multaqa-2016.pdf>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Una iniciativa, OBOR per les sigles en anglès (*One Belt, One Road*, Una Franja, Una Ruta), que va ser anunciada pel president Xi Jinping el 7 de setembre de 2013 en un discurs a Kazakhstan, en el qual va cridar a unir esforços per construir conjuntament una “*Franja Econòmica de la Ruta de la Seda*”. Poc després, i en un altre discurs de Xi, aquest cop davant el Parlament d’Indonèsia, va aparèixer la “*Ruta de la Seda Marítima del Segle XX*”. I fa referència a les rutes de navegació entre la Xina, el sud-est Asiàtic i l’Oceà Índic, arribant fins a l’Àfrica oriental i també a la Mar Roja per entrar a Europa per la Mediterrània. La combinació d’aquestes dues rutes defineix l’estratègia OBOR. Al novembre de 2014 el president xinès informa sobre la creació del Fons de la Ruta de la Seda, amb una dotació de 40.000 milions de dòlars i, a la fi d’aquest any, es forma un Grup Director en el si del govern per impulsar OBOR sota la direcció del viceprimer ministre Zhang Gaoli i 7 membres del Comitè Permanent del Politburó.⁴⁰

Es tracta, doncs, de la més ambiciosa iniciativa geoeconòmica i de política exterior d’aquest país durant dècades. Connecta àrees que generen el 55% del PIB mundial, el 70% de la població així com tres quartes parts de les reserves d’energia conegudes a tot el planeta. La ruta afecta Xina i més de 60 països pels quals travessa.⁴¹ València és el primer port de la Mediterrània en trànsit de mercaderies i contenidors, el quint del continent europeu i el número 30 mundial; i per la ruta marítima de la seda naveguen el 90% dels contenidors entre Xina i Europa. Amb aquestes dades, és comprensible que l’ICUV participe activament en la iniciativa cultural de la Ruta de la Seda, perquè ofereix un punt de trobada d’alt valor qualitatiu per fomentar un fèrtil diàleg entre la civilització asiàtica i l’europea. Els diversos IC, i el de València no és una excepció, són el millor altaveu per redissenyar la geografia econòmica del planeta i plantar-li cara a l’hegemonia nord-americana cap al Pacífic occidental.⁴² Uns assumptes que estan relacionats, si més no, amb l’òrbita del *soft power* perquè són una mostra més de l’ofensiva d’atracció cultural que també dona fruits turístics i comercials.

⁴⁰ SERRA, J. (2016) *La estrategia china de «Una Franja, Una Ruta», posibles consecuencias para España, y oportunidades para las empresas españolas* en Boletín Económico ICE nº 3072

https://www.icex.es/icex/wcm/ide/groups/public/documents/documento_anexo/mde2/nje4/~edisp/dax2016618690.pdf

⁴¹ CASARINI, N. *Todos los caminos llevan a Beijing* en Vanguardia Dossier, nº 60. Barcelona (abril-juny 2016), pàg. 8

⁴² RÍOS, X. *España y la Ruta de la Seda* (idem) pàgs. 92-94

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

2.4 Comunicació audiovisual i xarxes d'Internet

Una dels pilars bàsics de les activitats que realitza l'ICUV es fonamenta en l'estratègia de comunicació. Hi ha una clara i decidida voluntat per fer arribar a la societat els diversos actes que impulsa i, per això, elabora un seguit de documents audiovisuals de tots els events que realitza. Una volta gravats, muntats, i aprovats per l'ICUV, es deixen a disposició del públic en la seva pàgina web, en la secció de 'Confucioteca'.⁴³ Els professors i voluntaris que treballen a l'ICUV defensen que els audiovisuals reforcen i fixen l'acte que s'ha realitzat perquè, en l'actualitat, *"no es pot esperar que centenars de persones acudeixin a una activitat però, si la poden veure resumida en un video d'uns 2-3 minuts disponible a Internet, l'objectiu de difondre-la estarà garantit"*.⁴⁴

Aquests documents audiovisuals, a més, es pugen habitualment a les xarxes d'Internet que manté actives l'ICUV, com ara Facebook⁴⁵, Twitter⁴⁶ i Youtube⁴⁷. En la primera, es van donar d'alta el 27 d'abril del 2012 i tenen 2.324 seguidors. Pugen els videos i són bastant actius. Informen de les activitats pràctiques de l'ICUV, com ara la convocatòria dels exàmens oficials, videos tutorials de com inscriure's, envien enllaços a reportatges i articles de la revista, difonen vocabulari bàsic xinès, estan pendents al minut dels premis en el concurs 'Pont Xinès' per exemple, i també difonen fotos del campament d'estiu o d'altres activitats. Són proactius, es a dir, contesten a les qüestions que se'ls planteja relacionades amb l'activitat acadèmica i docent de l'ICUV i intenten que, amb regularitat diària o setmanal, hi hagi actualitat relacionada amb la llengua i la cultura xineses. De fet, el febrer de 2015 van llançar un concurs que consistia en fer-se una autofoto (*selfie*) amb qualsevol cartell de matrícula de l'ICUV i pujar-la a la pàgina de Facebook. Es van regalar 8 (una altra vegada el número màgic) cursos de llengua xinesa entre els que hi participaren. La revista també disposa d'una pàgina pròpia en Facebook, creada el novembre de 2014, i que te 16.518 seguidors.⁴⁸

⁴³ <http://www.uv.es/uvweb/instituto-confucio-uv/es/confucioteca/galeria-imagenes/ano-nuevo-chino-/2016-1285958912235.html>

⁴⁴ Entrevista de l'autor amb Vicent Andreu, 17 juny 2016

⁴⁵ <https://www.facebook.com/InstitutoConfucioDeLaUniversitatDeValencia/timeline>

⁴⁶ <https://twitter.com/ConfucioUV>

⁴⁷ <https://www.youtube.com/channel/UCRuTT7f4N2WCOLysZWj89Ug>

⁴⁸ <https://www.facebook.com/confuciomag/?fref=ts>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Quant a Twitter, l'ICUV també manté actiu dos comptes: el propi i el de la revista. En el primer, creat l'abril de 2012, han publicat poc més de 3.000 tweets, tenen 1.094 seguidors i segueixen a 890 comptes. L'activitat d'aquesta pàgina és similar a la de Facebook i retuiteja altres comptes d'IC d'Espanya o altres publicacions relacionades amb la civilització xinesa. El compte de Twitter de la revista, iniciat el novembre de 2014 coincidint amb el seté aniversari de l'ICUV, te 1.457 seguidors i ha publicat quasi 600 tweets i segueixen a 845 comptes.⁴⁹

En els diversos comptes de les xarxes socials s'evidencia l'aposta per un 'perfil amistós' de l'ICUV. Es a dir, una institució que vol transmetre, sense cap conflicte, el llegat lingüístic, cultural i social d'una civilització tan allunyada geogràficament de la valenciana. És per això que els continguts que es publiquen en els 'time line'⁵⁰ dels comptes socials tenen més a vore amb aquestes qüestions que no pas amb situacions d'actualitat que poden ser opinables. Per eixemple, la gastronomia, els fets històrics, la llengua, la música, les belles arts, els personatges que han deixat empremta, la natura o la geografia són els assumptes favorits dels que dona compte l'activitat del 'social media' de l'ICUV.

Si analitzem una mica més en detall algun dels guions dels videos que estan penjats en el web de l'ICUV, advertim que aquest mateix comportament es transmet també a eixe àmbit. Per exemple, l'audiovisual dedicat al 8 aniversari⁵¹ (no podia ser un altre número, és evident) de l'ICUV, trobem expressions com ara que *"Valencia y China han establecido una relación simbiótica de mutuo entendimiento y sus gentes, un pueblo abierto al intercambio de ideas y estilos de vida, acogen con gran satisfacción 'a quien viene desde remotos lugares', como dijo el maestro Confucio"*. Es fa un recorregut per les iniciatives culturals que promou l'ICUV, com ara la caligrafia, exposicions de fotografia o de pintura així com exhibicions de gastronomia.

⁴⁹ <https://twitter.com/confuciomag> Totes les dades estadístiques dels comptes de Facebook i de Twitter són del 15.05.16

⁵⁰ Entenem per 'time line' un llistat en ordre cronològic invers. Es tracta també, aplicat a les xarxes socials, de categoritzar la informació que es va publicant de manera dinàmica i d'ordenar-la jeràrquicament.

⁵¹ <http://www.uv.es/uvweb/instituto-confucio-uv/es/videos/8-aniversario-del-instituto-confucio-universitat-valencia-1285922220892/Recurs.html?id=1285952446224>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

L'audiovisual de l'octau aniversari de l'ICUV conclou amb una evident declaració d'intencions: *“No hay nada que ofrezca más satisfacción a este Instituto Confucio que servir de instrumento para fomentar la paz entre los pueblos a través del diálogo cultural, la enseñanza de la lengua y el amor a las costumbres y a las tradiciones de una civilización tan antigua y enraizada en la historia como la china”*. Si s'estudien les imatges que acompanyen el guió, es pot advertir com hi està present la idea que l'ICUV i la ciutat de València es troben 'agermanades' per un fil conductor que estableix un nexa d'unió entre ambdues civilitzacions.

Són diverses les representacions icòniques que s'utilitzen per consolidar aquest argument, com ara els castells de focs artificials, els monuments més coneguts de la ciutat o el paisatge marítim. Hi ha una vocació de presentar la cultura xinesa com quelcom pròxima, tot i que a la vegada ple del clàssic magnetisme per l'exotisme d'allò oriental i que li confereix un aura de misticisme. Per exemple, abunden les imatges de representacions teatrals i musicals, de preparació de productes culinaris típics de la cuina xinesa així com de la caligrafia, un art que amaga tot un rerefons cultural, i no tan sols lingüístic, que moltes vegades no podem esbrinar per complet a Occident.

Una de les distincions que acompanyen l'ICUV és aquesta connexió amb la societat valenciana així com l'obsessió per comunicar i llançar el missatge 'xinès' més enllà de l'àmbit acadèmic. El model de difusió de la llengua de l'ICUV, en el qual es dona classe a xiquets va ser precursor en tots els IC d'Espanya. S'ha de valorar com una institució de caire universitari ha estat capaç d'obrir les portes de l'ensenyament superior a alumnes d'entre 6-18 anys que s'interessaren per la llengua xinesa. I també a persones adultes sense coneixements previs i sense estudis universitaris. Això ha fet que el ICUV s'haja convertit en un autèntic referent en l'ensenyament de l'idioma xinès per a tots aquells que busquen una titulació oficial i per a un gran públic, xiquets i adults, que busquen una iniciació en aquesta llengua. Aquesta és una de les claus que fan de l'ICUV un centre 'Model' amb l'esmentada qualificació per part de Hanban entre un grup de tan sols 15 IC de tot el món que han complit amb els estàndards requerits.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

3.- ANÀLISI DE LA REVISTA BILINGÜE *INSTITUTO CONFUCIO*

La revista bimestral bilingüe xinès-espanyol de l'ICUV publica el seu primer número el mes de juliol de l'any 2010, any i mig després que va veure la llum el primer de l'edició xinès-anglès que va sortir el març de 2009. Al mateix moment en què es publica l'edició en espanyol apareixen també les versions bilingües en japonès, rús, coreà, àrab, francès i tailandès. L'encàrrec de la direcció d'aquesta revista és una altra de les distincions que adornen l'ICUV i que mostra la singularitat d'aquest centre 'Model'. La direcció de Hanban va atorgar la publicació de l'edició bilingüe xinès-espanyol a l'ICUV pel projecte que va presentar i per la iniciativa i l'equip tècnic i humà compromesos que hi havia en la proposta valenciana. De fet, va ser triat front a d'altres IC llatinoamericans o, fins i tot, de l'Estat espanyol que van presentar-se en un espècie de competència oberta per part de la direcció central.⁵² Des del seu primer número, l'editor en espanyol Vicent Andreu (a la vegada director de l'ICUV), deixava clares, entre altres objectius, les intencions d'aquesta publicació en el pròleg firmat i personalitzat amb una fotografia seva: "*intentaremos divulgar contenidos sociales y culturales sobre el mundo chino, para entender mejor su idiosincrasia.*"⁵³

La *Revista Instituto Confucio* (d'ara endavant RIC) té una presentació amb un format d'una apreciable qualitat tècnica, amb 84 pàgines farcides de fotografies en color, un estimable paper amb un gramatge elevat i una disposició visual i textual que la fan comparable a publicacions equilibrades entre el nivell genuïnament acadèmic i uns continguts que la fan més accessible per a tots els públics. La direcció està al càrrec del Ministeri d'Educació i la producció és de Hanban. L'editora en cap és la viceministra Xu Lin, directora general de Hanban i cap executiva de l'IC. Xu està al front de Hanban des del desembre de 2004 i el 2007 es va fer càrrec, a més, de la direcció global de l'IC. També és membre del Consell d'Estat de la RPX. Aquesta dona influent, de 62 anys, ha treballat als EUA i Canadà i parla, a més del mandarí, anglès i francès. Està en possessió de molts reconeixements acadèmics per diverses universitats arreu del món.

⁵² Entrevista de l'autor amb Vicent Andreu, 17 juny 2016

⁵³ Revista Instituto Confucio (RIC), nº 1 (juliol 2010), pàg. 1 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish1/#2>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Segons l'organigrama de la RIC, a Xu l'assisteixen quatre editors en cap adunts, un altre editor, i un editor adjunt. Un d'ells és Ma Jianfei, al que podem considerar la mà dreta de l'editora en cap, perquè és el subdirector de Hanban i dels IC des del mateix any en que la viceministra se'n va fer càrrec d'aquestes dues responsabilitats. Ma és expert en llengua xinesa i didàctica, té 52 anys, i també exerceix com a Secretari del Comitè del PCX. És vicepresident i Secretari General de la Societat Internacional per a l'ensenyament del xinès. A diferència del curriculum de la viceministra Xu, disponibles ambdós en la pàgina web de Hanban⁵⁴ Ma, en acabar els estudis universitaris, va treballar directament de professor mentre que l'editora en cap Xu ho va fer en una fàbrica de bicicletes abans de titular-se en Química per la Universitat Fudan de Xanghai, una de les institucions acadèmiques més preuades de la Xina. Una curiositat que revetla la diferència generacional entre ells de deu anys (1954-1964) en el context històric convuls d'ençà. La resta de càrrecs que il·lustren l'organigrama 'xinès' de la RIC són tots personal executiu i responsables de l'estructura de Hanban i dels IC.

Per a l'edició en espanyol hi ha dos editors responsables i específics: Zhou Fuqin i l'esmentat Vicent Andreu. Zhou va ser directora acadèmica de l'ICUV entre 2007 i 2015 i és supervisora editorial de la RIC. El Consell Editorial està integrat per deu membres en el que només hi ha dos per part 'espanyola': l'Andreu i l'exrector de la Universitat de València, Francisco Tomás, que va signar el conveni amb Hanban per a l'establiment de l'ICUV l'any 2007. Com es pot apreciar, l'organigrama demostra una gran jerarquització tot i que la part productiva de la publicació es fa a València sota la direcció d'Andreu i el seu equip de traductors xinès-espanyol, dissenyadors artístics i correctors de textos. El procés d'elaboració i coordinació de la RIC es complementa entre València i Beijing. Segons explica el seu responsable, *“disposem d'una permanent connexió informàtica amb Beijing que ens permet estar en contacte amb els editors 'xinesos' per a poder traspasar els canvis de traducció o de millora dels textos que es fan a València perquè s'incorporen a l'edició en llengua xinesa.”*⁵⁵

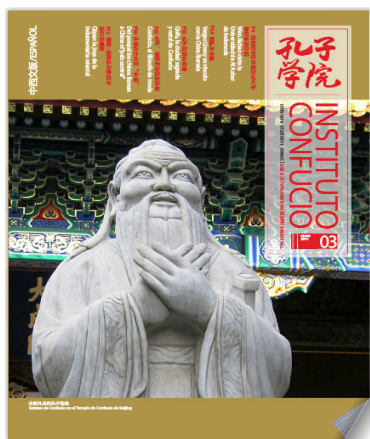
⁵⁴ http://english.hanban.org/article/2012-08/30/content_518324.htm

⁵⁵ Entrevista de l'autor amb Vicent Andreu, 17 juny 2016

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

3.1 Estructura i continguts per seccions

El projecte que va presentar el 2010 l'ICUV i que va rebre l'encàrrec de coordinar la publicació en llengua xinesa i espanyola s'estructura al voltant d'un eix temàtic principal que es fonamenta en la divulgació dels continguts que abasten la realitat geogràfica, històrica, social i cultural de la Xina. Aquest tema o assumpte principal es fa sobre una província, ciutat o esdeveniment clau en el calendari festiu xinès. A partir d'ell, que és el que es presenta gràficament en la portada, la resta de seccions responen als continguts principals i es relacionen amb aquest. Només hem trobat dos excepcions a aquesta 'norma'. Els números 6 (maig 2011) i 8 (septembre 2011) no van tenir cap tema 'central' i en la seva fotografia de la portada van aparèixer, en el número 6, l'estàtua de Confuci en el temple de Beijing; i en el 8, un número de connotacions màgiques a la Xina, un personatge femení de l'òpera de Beijing. Com que la publicació és a dos llengües, apareix sempre la llengua xinesa en primer lloc i, després, l'espanyola.

Són, doncs, les dos úniques excepcions al costum de fer un tema de primera i dedicar-lo 'in extenso' en la resta de seccions de la publicació. S'ha d'advertir que el número que apareix al costat del títol de la RIC, no correspon al general sinó al bimestre de l'any en curs. Es a dir, cada revista porta un número general des de l'1 fins el 33 (que correspon als mesos impars de l'any; i un número de volum, dins de l'any específic, de l'1 al 6, agrupats pels bimestres que te un any.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

La RIC integra les següents seccions que tot seguit s'analitzen:

- ✓ EN PORTADA
- ✓ LENGUA / EXPRESIONES
- ✓ PERSONAJE
- ✓ COMUNIDAD GLOBAL
- ✓ CULTURA
- ✓ EXPERIENCIAS
- ✓ A TRAVÉS DEL TIEMPO
- ✓ COSTUMBRES
- ✓ ESTILO DE VIDA
- ✓ JUEGOS

La secció EN PORTADA, com s'ha avançat anteriorment, es dedica al tema central del bimestre i recull un article principal. Ocupa les primeres pàgines després del pròleg i l'índex de continguts i va després també de les notícies en format breu de Hanban. Té un gran acompanyament gràfic, entre 35-40 fotografies algunes d'elles a doble pàgina i s'esten sobre 14 pàgines de la revista entre les dos llengües. El titular dels articles apareix habitualment en bilingüe al principi de cada secció. En el cas d'aquesta, es sol presentar quasi sempre amb una foto a doble pàgina.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

El contingut i la narració d'aquesta secció és sempre descriptiu des del punt de vista geogràfic i històric. També aporta dades sobre les ciutats més importants de la província en qüestió i no oblidia les referències turístiques i gastronòmiques. Segueix un ordre en la seva redacció: a l'inici de l'article es donen les dades de caràcter geogràfic com ara la situació i les fronteres amb altres províncies, l'extensió i la població. Més endavant, es fa un recorregut pels llocs històrics 'd'interès cultural o geogràfic': muntanyes, llacs, rius, santuaris, temples, jaciments arqueològics i d'altres. Continua amb notes de caràcter històric: en quina dinastia va ser fundada la província i quins trets diferencials la singularitzen respecte d'altres. Finalment, aquests articles conclouen amb unes referències a la gastronomia de la zona i quins són els productes i com s'elaboren. La major part de les dades de caràcter històric són sempre fins al segle XX com a data més recent en el temps. La indicació de les dinasties històriques xineses, així com els noms i els topònims d'allà, tenen sempre la seva transcripció als caràcters xinesos i també en ocasions al pinyin. Es posa entre parèntesi els anys en la què va regnar determinada dinastia, per a contextualitzar el lector, però no en la versió de llengua xinesa.

Pel que fa a la forma de titular els reportatges d'En Portada quasi sempre s'adopta el mateix criteri: primer es posa el nom de la província i després un al·lusió, normalment geogràfica, estereotipada. Exemples:

- ✓ HEBEI: PARAJE SINGULAR Y ESTRATÉGICO (nº 29 març 2015)
- ✓ GANSU: EL CORREDOR DE HEXI EN LA RUTA DE LA SEDA (nº 26 setembre 2014)
- ✓ BEIJING, ENTRE LA TRADICIÓN Y LA MODERNIDAD OCCIDENTAL (nº 7 juliol 2011)
- ✓ HANGZHOU, PARAÍSO ENTRE EL LAGO DEL OESTE Y EL RÍO QIANTANG (nº 18 maig 2013)
- ✓ TIANJIN, LA CIUDAD PORTUARIA CHINA QUE BRILLA CON LUZ PROPIA (nº 13 juliol 2012)
- ✓ HONG KONG, FUSIÓN COLORISTA MULTICULTURAL ENTRE ORIENTE Y OCCIDENTE (nº 23 març 2014)

Dels 33 números apareguts fins ara (juny 2016), l'últim correspon al volum 6 del 2015, s'han dedicat 22 a províncies o ciutats emblemàtiques de la Xina. Es a dir, dos de cada tres. La resta han estat per a esdeveniments claus com ara l'Exposició Universal de Xanghai, el Concurs Pont Xinès, l'Any de la Llengua i, cada primer número de l'any, l'animal que toca segons el calendari xinès: conill (2011), drac (2012), serp (2013), cavall (2014) i cabra (2015).

S'ha de concloure, doncs, que aquesta es pot considerar la secció més important de la RIC. De fet, és la que més pàgines ocupa, a la que més material gràfic l'acompanya i la que il·lustra la pròpia portada de la publicació. El seu tarannà és tota una declaració d'intencions dels objectius que presenta la RIC: divulgació cultural, geogràfica i apunts d'història antiga i contemporània però sense connotacions que puguen palesar controvèrsies ideològiques o polítiques, i que van dirigides preferentment a un lector interessat i avançat sobre la Xina. I altres referències, de caire més popular, sobre turisme i gastronomia que poden atreure a un públic més ample. Aquí es pot apreciar un exemple extret del número 33 (novembre 2015), dedicat a la província insular de Hainan, amb el títol HAINAN: LA ISLA TROPICAL i que segueix els mateixos paràmetres de redacció i continguts de tots els articles d'aquesta secció. I com es pot veure, es tanca amb l'elaboració d'un plat: 'Pollo al estilo Wenchang'.

中環保護

中環保護

tro de Hai Rui el dia de la fúrcula, la cauda que la abans se penjava i cap al nord. El cervell fúrcula centralitzat que aquells que una unitat i que en un d'ho que el habia dirigit para descansar, i per dir, all se concuerda su nombre.

Encantos naturales

Uno de las lagunas con mayor belleza geológica y paisajística de la isla es el Parque Geológico Nacional de Shiduihan, a 15 km al suroeste de la capital, conocido como "El primer verde de Hainan". Este paisaje que cubre un área de unos 180 km² y está formado por 40 cascadas y 30 cuevas en sus orillas, es un modelo al aire libre que nos acerca de los orgaos de la isla.

La reserva natural del Manglar del

puerto de Donghai, situada en el distrito de Qionghua con un 2.500 ha, es la más grande y la mejor conservada de China. El puerto en el que está situado se formó en 1805 por un terremoto. Al ser la zona, los mangroves, una especie de árbol subacuático, quedan sumergidos en el agua y son solo se pueden ver cuando sus frondosas copas verdes.

En el centro de la isla, en la ciudad de Yingshi (antiguamente conocida como Wenchang), se alza la Montaña de los Cinco Dioses (五仙山, Wuxianshan), atribuida de la isla y que tiene su nombre de los cinco canchales que la dan forma. El "segundo cielo" la corona con 1.876 m de altura. Son reconocidas las leyendas sobre el origen de Wuliashan. La más conocida cuenta la historia de cinco her-

mong y Yakong. En la primera de ellas se encuentra una diminuta ciudad oculta en un conclave privilegiado, rodeada por verdes montañas y una playa de blanca arena y cristalina agua.

Un paladar exótico

Si la gastronomía es una de las claves para comprender la cultura de una nación, la milenaria cocina de Hainan, que tiene sus raíces en la historia Central, cambia el estilo de las cocinas de y más adaptada a sus platos a las características de la zona de Fujian, Guangdong y el Sur de China. Una fuente de carnes y verduras es la que le da ese toque tan peculiar a platos, a caballo entre el pasado y el presente. Se caracteriza por ser sana, ligera y preservar las sabores naturales de sus ingredientes.

Crecida el condado natural en el que se encuentra Hainan, el marisco abunda en los platos de sus habitantes. El ejemplo más conocido es el marisco más popular, que se diferencia de otros por la gran cantidad de carne que tiene en su interior y por el sabor único de sus huesos.

El plato estrella es el pollo al estilo Wenchang, como explica el dicho: "Sin pollo Wenchang no hay invierno", ya que no hay celebración que se presencie sin la que no está presente. Este plato alcanzó la fama en China durante la dinastía Ming gracias a un oficial de Wenchang que visitó al emperador y le llevó como ofrenda varios pollos de su ciudad. Tras probarlos, el emperador preguntó: "¿Este pollo proviene de un lugar caliente, críanse en un lugar cálido, las pollos han absorbido la riqueza de su cultura y por ello mezzan se conocen como pollo Wenchang?". Tradicionalmente, este plato se cocina mediante la técnica *longer* (煲), que consiste en hervir el pollo y cocerlo en un tintero para preservar al máximo su sabor original. Otros platos de carne de pollo de la isla son el plato Jiugui y el pollo Wenchang que son sus nombres del lugar de donde provienen, de

RECETA

食谱：文昌鸡
Receta: Pollo al estilo Wenchang

原料：	Ingredientes:
— 全鸡一只	1 pollo entero
— 3 葱条	3 puerros
— 3 蒜条	3 cucharadas de ajo picado
— 3 姜条	3 cucharadas de cebolla
— 3 次麻油	3 cucharadas de aceite de sésamo
— 1 次酱油	1 cucharada de salsa de soja
— 盐适量	Sal al gusto

制作步骤：

1. 将鸡洗净，控干水分。
2. 葱条切段，将葱条放入沸水中焯一下。
3. 蒜条切段，将蒜条放入沸水中焯一下。
4. 姜条切段，将姜条放入沸水中焯一下。
5. 将葱条、蒜条、姜条放入一个碗中混合。
6. 将葱条、蒜条、姜条放入一个碗中混合。
7. 将葱条、蒜条、姜条放入一个碗中混合。
8. 将葱条、蒜条、姜条放入一个碗中混合。
9. 将葱条、蒜条、姜条放入一个碗中混合。
10. 将葱条、蒜条、姜条放入一个碗中混合。

Preparación:

1. Poner una cazuela con agua a hervir.
2. Cortar las cebollas en trozos y ponerlas en el agua.
3. Cortar los ajos en trozos y ponerlos en el agua.
4. Cortar el pollo en trozos y ponerlo en el agua.
5. Hervir durante 15 minutos.
6. Sacar el pollo del agua y ponerlo en un recipiente cubierto con papel y servir.
7. Mezclar la salsa preparada en un bol.
8. Calentar una sartén al fuego medio.
9. Poner el pollo en la sartén y cocinarlo con el aceite de sésamo.
10. Añadir el pollo en el recipiente cubierto con papel y servir.
11. Comer el pollo en trozos.
12. El pollo se sirve frío, presentado en un plato grande junto al arroz con salsa. Se puede acompañar de arroz blanco.
13. El pollo se sirve frío.

Les seccions LENGUA y EXPRESIONES són les dedicades per la RIC als assumptes lingüístics i és amb elles amb les quals la publicació cobreix l'aspecte de la difusió de la llengua xinesa. Van dirigides a un públic que ha encetat l'ensenyament del xinès i també es poden trobar en les dos versions de llengua. La secció dedicada a la llengua, propiament dita, sol anar després dels reportatges d'En Portada i inclou fraseologia, ús de paraules i conceptes, origen dels caràcters, vocabulari, homofonia, adverbis, pronunciació i un llarg etcètera d'assumptes purament acadèmics relacionats amb la sintaxi, la gramàtica i la morfologia de la llengua xinesa. Els continguts d'aquesta secció segueixen els paràmetres de l'ensenyament de l'idioma que estableix Hanban en els seus manuals i poden servir també per al repàs o preparació dels alumnes que volen obtenir els títols de llengua HSK. Aquesta és una secció, molt acurada des del punt de vista gràfic, i en la que es els detalls de la morfologia dels caràcters mana per sobre la resta de continguts:

L'altra de les seccions 'lingüístiques', *Expresiones*, està dedicada a analitzar frases fetes, refranys, acudits o dites xineses típiques i la seva explicació en espanyol. Rep també el títol genèric de 'Modismos chinos', ocupa només una sola pàgina amb una il·lustració i sol anar en les pàgines finals de la RIC.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

La següent secció, per ordre d'aparició en les pàgines de la RIC, és la titulada PERSONAJE. És aquesta una secció dedicada a assenyalar les figures públiques, del present més immediat o del passat, que han influït o influïren en les relacions entre el món xinès i l'occidental. També, sobre persones que estan a mig camí entre aquests dos móns, i que són majoritàriament xinesos, espanyols o llatinoamericans. Tots ells són, o van ser, celebritats reconegudes en els seus camps d'acció: des de la literatura fins l'esport, passant per les belles arts, la diplomàcia, la medicina o la investigació. Fins ara, han passat per la secció 11 personatges 'occidentals', dels quals 5 són espanyols: Juan Antonio Samarach, Pablo Picasso, Julio Palencia, Eugenio Bregolat i Mario Vargas Llosa (al que es considera 'espanyol' per la doble nacionalitat de què disposa). Només estan vius aquests dos últims.

Per la part xinesa, han aparegut fins ara 24 personatges dels quals dos de cada tres estaven morts en el moment en que se'ls va fer el perfil o són personatges de caire històric com ara l'últim emperador Pu Yi, l'estratega militar Zhuge Liang, el propi Confuci, el duc de Wen Chong 'er (s. VII a.C.), l'emperador poeta Cao Pi (ss. II-III d.C.) i el just i honest funcionari de la cort Ming, Hai Rui (s. XVI). Entre els vius hi ha diplomàtics (Wu Jianmin), esportistes (la tenista Li Na i el gimnasta Li Ning), escriptors com el Premi Nobel 2012 Mo Yan, l'astronauta Liu Yang, l'investigador de l'arròs Yuan Longping i el cantant mongol Tengger.

Quant al gènere, només han aparegut 7 dones en aquesta secció (un escàs 20% del total), nascudes entre els segle XIX i XX, i només una de les quals és occidental com l'escriptora nord-americana Pearl S. Buck. La resta són xineses com la tenista Li Na, cantants d'òpera com Mei Lanfang i Chang Xi'angyu, l'astronauta Liu Yang, la ginecòloga Lin Qiaozhi i la reconeguda activista i polifacètica periodista Chen Xi'angmei, que va servir de pont cultural entre els EUA i la Xina. I, també, va propiciar una millora en les relacions entre la Xina continental i 'la província' de Taiwan, segons el llenguatge diplomàtic que utilitza Beijing per a referir-se a l'illa on es van refugiar els nacionalistes del Guomindang després de la Guerra Civil contra els comunistes (1950).

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

L'estil narratiu de la secció, que ocupa entre 6-10 pàgines i unes 10-12 fotografies, sol ser grandiloqüent i destaca sempre les grans obres que els han donat relleu als personatges en qüestió. Un aspecte més evident en el cas dels que ja estan als llibres d'història. En altres casos, com el del diplomàtic xinès Wu Jianmin (mort en accident de trànsit el 18 de juny de 2016), se li va fer una 'entrevista exclusiva' en el nº 2 de la RIC (setembre 2010). És l'únic cas en què s'ha presentat d'aquesta manera i, en el primer número que va eixir a la llum, i en que el protagonista de la secció va ser l'expresident del Comité Olímpic Internacional (COI), Juan Antonio Samaranch, es van extraure textos seus i la repercussió que la seva desaparició l'abril de 2010 va tindre a la Xina. El nº 1 de la RIC va aparèixer el juliol del mateix any.

Es pot concloure que, com que hi ha més presència 'xinesa' que no pas occidental, es tracta d'aprofitar aquest mitjà de comunicació per a enaltir els homes i dones que han situat el país en el mapa, que han brillat amb llum pròpia i que han estat un estímul per als seus compatriotes. També, alhora, de donar a conèixer les personalitats xineses que no són suficientment conegudes en la resta del món i que les institucions culturals i educatives volen posar en valor. El missatge que llança, a través d'aquests perfils individuals, és que la Xina no te res que envejar a la resta de països del món quant a figures públiques que estan consolidades en 'l'imaginari xinès' i que funcionen com a símbols i referents a seguir.

L'altra de les seccions és COMUNIDAD GLOBAL i aquí es tracten temes més concrets de les realitats espanyola, iberoamericana i, preferentment, xinesa. Tot i que, amb el pas del temps, els continguts de la secció han canviat i han passat a publicar-se reportatges més en profunditat sobre aspectes com la influència de l'escriptura de Gabriel García Márquez a Xina (nº 24 maig 2014), Don Quixot a la Xina (nº 21 novembre 2013), els diversos pavellons de països sud-americans i d'Espanya a l'Exposició Universal de Xanghai (nº 2 i 3 setembre-novembre 2010), la difusió de la cultura del vi (nº 26 setembre 2014), la influència del budisme en l'idioma (nº31 juliol 2015) o sobre la comercial ciutat de Yiwu (nº 18 maig 2013).

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Aquesta secció no sembla tenir massa ben definides les línies estructurals dels continguts que aporta i més bé sembla una espècie de ‘calaix de sastre’ en el que cap de tot. Hi ha una certa preferència per temes de caire geogràfic, constumbrista i de vida natural, així com també d’assumptes com ara la societat matriarcal (nº 15 novembre 2012), la figura del cavall (nº 22 gener 2014) o el festival de la lluna (nº 32 setembre 2015). L’extensió ha variat i ha oscil·lat entre 1-10 pàgines així com també l’acompanyament gràfic. Hi ha també una visió divulgadora d’aspectes més concrets de la realitat sociològica xinesa i dels identitaris.

La següent secció, per ordre d’aparició en la RIC és la de CULTURA. Hi ha una preferència de continguts aquí per les belles arts, sobre tot les manifestacions pictòriques de la tradició estètica xinesa. Un terç dels articles d’aquesta secció s’han dedicat a la pintura i els principis històrics que la defineixen. De fet, hi va haver una sèrie d’articles, a l’estil de capítols d’un serial durant els anys 2010-2011-2012 i 2013 que es van dedicar a aquesta matèria.

També s’ha dedicat aquesta secció a assumptes com ara la poesia, el cinema, la caligrafia, la novel·la, els gossos de la raça Sharpei, el primer segell postal, la flor de la prunera, l’orquidea, el bambú o el crisantem, i fins i tot alguna recepta de cuina.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Es a dir, la secció *Cultura* engloba un seguit temàtic i conceptual divers i que, això sí, la totalitat dels articles apareguts fins ara són sempre des de la part ‘xinesa’. També l’heterogeneïtat de l’elecció dels assumptes perquè, com a exemple, en la RIC nº 9 (novembre 2011), i en aquesta secció hi ha dos articles diametralment diferents: un sobre Kong Xi’angkai, un dels descendents de Confuci; i un altre sobre els gossos de la raça Sharpei. Assumptes en aparença allunyats entre sí però que es troben en una secció sota un títol genèric com el de Cultura. Tot i que, entre els números 23-29 la secció només va tindre un sol article principalment sobre matèries estrictament culturals, excepte el 29 dedicat a la gastronomia. De la RIC 30 a la 32 la secció acull dos cròniques que han oscil·lat entre la música, la gastronomia de nou, indrets urbans típics o llocs geogràfics singulars.

L’anàlisi per seccions de la RIC continua amb la titulada EXPERIENCIAS. És aquesta una secció que, pel que es despren a través de la seva evolució en la publicació, ha variat també el rumb quant als continguts. En un primer moment responia fidelment al títol i els dos primer articles es van dedicar als deu anys de recorregut fotogràfic d’un rector universitari nord-americà a la Xina. I, en el segon, a l’experiència d’una estudiant italiana de xinès i els seus records en una família d’aquell país en la qual va ser acollida. També han passat per la secció personalitats xineses i occidentals destacades, com ara la sinòloga francesa Jin Xiaoyu, que es va convertir en presentadora de la televisió xinesa, el diplomàtic nord-americà Jon Juntsman o l’entrenador de futbol espanyol José Antonio Camacho, que va ser seleccionador de l’equip d’aquell país.

En els següents números aquesta secció ha variat la visió inicial i ha tocat temes ‘costumbristes’, com ara la ceràmica esmaltada de la dinastia Tang, el vaixell suec ‘Gotheborg’ o el sistema del transport en la ciutat de Hong Kong. També li han dedicat articles a les tres germanes Song (casades amb un multimilionari i dos presidents de la Xina), que sí afecten episodis històrics del segle XX i convulsions polítiques d’ençà. Estan tractats amb un llenguatge neutre i sense valoracions. Així està redactat l’episodi de l’eixida del país de dos de les tres germanes:

	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

“En 1949, Song Meiling y Chiang Kai-shek dejaron la China continental y se mudaron a Taiwán, y ni ellos ni Song Ailing regresaron jamás, ni siquiera para visitar a Song Qingling que continuó viviendo en la Nueva China. (...) Su hermana Song Meiling, tras enterarse de su muerte, se emocionó y no hizo ningún tipo de declaración, tampoco mandó un telegrama de pésame.”⁵⁶ Es parla de la ‘Nueva China’ y de Taiwán però sense valoracions polítiques més enllà de l’àmbit de les denominacions oficials. La RPX considera l’illa de Taiwán una província ‘rebel’ i no accepta la sobirania nacional d’una part de la Xina que considera irrenunciable. De fet, només 22 països reconeixen la independència de Taiwán i, sobre aquests, la RPX no manté relacions diplomàtiques perquè la primera condició per mantenir llaços diplomàtics amb la RPX és deixar-ho de fer amb Taiwán.

Així doncs, aquesta secció ha acabat en els darrers números (a partir del 18, maig 2013) dedicada a ‘curiositats’ geogràfiques o artístiques. El Gran Canal del s. VI, el carrer Duolun de Xanghai, la tècnica del brocat i brodat *Shu*, el cavall com a símbol del turisme xinès, el *Llibre de les Mil Paraules* i els llocs sobre Hebei, les vivendes rurals d’Anhui, l’estampat amb cera o els confins del món a la província d’Hainan.

⁵⁶ JIE, P. *El reencuentro de las tres hermanas Song en Congqing* RIC, nº 17 (març 2013) pàgs. 54-59 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish17/#/56/>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

S’ha de fer notar que la major part dels articles que apareixen en cada número de la RIC estan relacionats amb la província que s’ha triat com a tema de portada i és, sobre la mateixa, sobre la que en realitat es vehiculen la major part dels reportatges. I és per això que la definició de les seccions pràcticament es posa al servei de les implicacions geogràfiques, socials, artístiques, culturals o singulars de cadascuna de les províncies que han estat objecte de la portada de cada número de la publicació.

Altra de les seccions és la titulada A TRAVÉS DEL TIEMPO. És aquest un espai en el qual es donen cabuda als articles que responen més a les tradicions i costums històriques de la Xina. És cert que, darrere d’aquesta, hi ha un altra secció que es titula COSTUMBRES i que amb el títol sembla dir-ho tot. Però no és menys cert que ambdues seccions, tot i que com en el global de la RIC intenten també respondre al tema de portada, comparteixen pautes i matèries. S’adjunta una taula estadística amb les dades extretes de l’anàlisi dels continguts d’ambdues seccions per a il·lustrar resumidament els tipus de reportatges que tenen cabuda en les mateixes. S’han dividit les matèries en cinc tipus de temàtiques: història i geografia; relacionats amb les arts, música i treballs manuals; gastronomia; de caire sociològic; i finalment els dedicats a algun personatge actual o històric, que també hi ha només en la secció A TRAVÉS DEL TIEMPO.

<u>TIPUS D’ARTICLES</u>	A TRAVÉS DEL TIEMPO	COSTUMBRES	TOTAL
Història i Geografia	39%	29%	34%
Belles Arts i Música	23%	25%	24%
Sociològics i de Costums	13%	21%	17%
Gastronomia	6%	25%	15%
Personatges	18%	----	10%

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

S'aprecia, doncs, una preponderància dels textos dedicats a la història i a la geografia en la qual un terç en el global de les seccions van en aquesta direcció, amb una lleugera preponderància per a la primera secció (*A través...*) sobre la segona (*Costumbres*) 39%-29%. En segon lloc, estan les matèries dedicades a les belles arts, la música o el treballs d'artesanía, amb una mitjana d'una quarta part. En aquest cas, les diferències entre cadascuna de les seccions són mínimes, 23%-25%. Quant als articles de caire sociològic, o del que es podria considerar 'costumari xinès', hi ha un global del 17%, tot i que en este punt, lògicament, la balança s'inclina en favor de la secció *Costumbres* per 21%-13%. La gastronomia, que suma un 15% en el global, manté una preponderància més alta també en aquesta secció, que agrupa una quarta part dels textos, que no en la de *A través...*, en la què només ocupa un escàs 6%. Finalment, els articles dedicats a personatges o figures rellevants només apareixen en la primera secció amb quasi una cinquena part dels publicats i no es registra cap en l'altra secció.

La darrera de les seccions de la RIC és la titulada ESTILO DE VIDA. Apareix cap al final de la publicació, excepte en els primers números en què la RIC es tanca amb la secció JUEGOS que ha tingut una vida efímera, perquè només ha aparegut com a tal en 6 exemplars (2, 4, 5, 7, 8 i 9) entre els anys 2010 i 2011. Quant a la primera secció sembla que el propòsit inicial era el d'oferir un seguit d'assumptes sobre aspectes de la realitat social xinesa contemporània. Com a exemples, i en els primers números, hi ha articles dedicats al temps lliure, la gastronomia en general, la gent gran i la vida moderna, el gongfu, les relacions entre les Falles de València i la cultura xinesa o l'ús del *qipao*. A partir, però, del número 8 (setembre 2010) s'ha anat allunyat i ha variat cap a articles més 'generalistes' sobre la medicina xinesa, les llegendes del drac, el té, el tennis de taula, la indumentària de les minoríes ètniques de la província que apareix en portada i cap a continguts, novament, de caire més històric i geogràfic. En els darrers números, i coincidint amb les províncies de Guizhou i Hainan, s'han tractat en aquesta secció la història i els costums de les ètnies *buyi* i *li* respectivament. Una temàtica a la que la pròpia publicació no feia molt de cas, l'assumpte de les minoríes ètniques, i que només apareixen de manera anecdòtica, floclorista i amb un punt 'paternalista'.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Per a demostrar aquesta afirmació només cal llegir un extracte de l'article dedicat en aquesta secció a l'ètnia buyi: “ *Un pueblo que se sirve de su diligencia y sabiduría para descubrir en profundidad y utilizar con tino los recursos naturales de la buena tierra del suroeste chino. Al contemplar los pueblos buyi en la distancia, desde las altitudes, emerge un paisaje en el que se alternan espacios con los tejados de las viviendas, la mirada planea sobre caminos que se cruzan, una profusión encantadora de arrozales forma una ola dorada, y los riscos naturales se solapan unos a otros en la profundidad de antiguos árboles y bambúes de un exuberante verde. Un paraje que ofrece a quien lo contempla un disfrute inacabable por su calidad de ‘reflejo humano de lo divino y remanso de júbilo y plenitud’*”.⁵⁷

Queda clar, doncs, que el redactat està fet des d'un punt de vista bucòlic i pastoril, es a dir, sembla que aquesta ètnia viu feliç i sense problemes i que, generació rere generació, han viscut en una bambolla en la que han conservat un 'estil de vida' (títol de la secció) amb el que exemplifiquen la resta de compatriotes. Però no s'informa sobre com viuen ara els buyi, com els ha afectat la globalització, quines són les seves necessitats d'infraestructura, escoles o vivendes. Si es respecta, o no, els seus drets lingüístics i culturals i un llarg etcètera. Si més no, aquest i altres textos de la RIC, reflexen una realitat construïda a través de tòpics o estereotips històrics o culturals. I que ens ofereixen una imatge de la Xina sense distorsions lingüístiques ni ètniques, homogènia i unida i en la que els diversos pobles conviuen en pau des dels temps immemorials.

La secció *Juegos*, de vida curta, anava al final de la RIC, ocupava entre 2-7 pàgines i es va dedicar als passatemps del sudoku, el *majiang* en Espanya, el *Xi'angqi*, els frontons de pilota basca a la Xina, les acrobàcies xineses i el joc d'estratègia *weiqi*. A partir del número 10 (gener 2012) deixa de publicar-se aquesta secció que tenia un objectiu ben definit i que hauria pogut servir per mostrar la diversitat de jocs de taula o esportius que són més populars a la Xina i als altres països d'Llatinoamèrica i Espanya en els quals es practiquen i on arriba la RIC.

⁵⁷ CHUAN, Y. *La etnia buyi: el pueblo que cultiva arroz en una fortaleza de piedra* RIC, nº 32 (setembre 2015) pàgs. 72-78 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish32/#p=74>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

3.2 El tractament de les seccions informatives

A més de les seccions que s'han analitzat anteriorment, 11 en total, hi ha d'altres apartats de la RIC que també s'estructuren per seccions però que responen a donar compte de l'actualitat informativa dels IC d'Espanya, Llatinoamèrica o la resta del món, també de les notícies pròpies del dia a dia de Hanban, així com de les relacions entre els líders xinesos i aquestes institucions. Les seccions dedicades a la informació començaren amb 4 però, a partir del número 7 (juliol 2011) passaren a ser dos només:

- ✓ NOTICIAS IMPORTANTES (nº 1-6)
- ✓ NOTICIAS DE HANBAN
- ✓ RINCÓN INSTITUTO CONFUCIO
- ✓ BREVES INSTITUTO CONFUCIO (nº 1-4)

La primera que s'analitza, NOTICIAS IMPORTANTES, és el recull informatiu d'aquells esdeveniments, relacionats amb els IC, en els que participa algun membre del govern xinès o un alt representant governamental. Aquesta secció anava just després del pròleg i de l'índex i en els cinc números en els que s'ha donat compte han aparegut notícies relacionades amb el president Hu Jintao, el vicepresident Xi Jinping o el viceprimer ministre Li Keqiang, que ocupaven els càrrecs en aquell moment (2010-2011). També han desfilat per aquesta breu secció en el temps el primer ministre Wen Jiabao, el president del comitè nacional de la conferència consultiva política del poble xinès, Jia Qinglin, Li Changchun, membre del comitè permanent del buró polític del comitè central del PCX, Liu Yandong que, aleshores, encara no era la viceprimera ministra sinó consellera d'estat i alt càrrec del PCX. A tots ells se'ls veu en fotografies quan inauguren algun IC al voltant del món, pronunciant conferències en les que s'anima als estudiants a aprendre la llengua o envoltats d'universitaris i professors somrients. El lloc de la secció dintre de la RIC i el títol no deixa lloc a dubtes sobre la transcendència que se li atorga a unes informacions que anaven destinades a reforçar i recolzar els vincles polítics entre el govern xinès i els IC, amb un clar missatge que la promoció de la llengua i la cultura està reconeguda per les altes institucions de l'Estat.

El redactat d'aquestes notícies manté un estil molt poc periodístic i està vinculat més al càrrec en qüestió que no pas a l'esdeveniment en el qual participa. El tractament gràfic marca també la importància que se li atribueix a la informació i, així, el destacat sembla més evident. En el cas seleccionat s'aprecien en el text expressions d'Hu Jintao com ara: *“conversó cordialmente (...) expresó su optimismo (...) se interesó en gran medida por sus explicaciones (...) el encuentro entre Hu Jintao y los alumnos de chino se realizó en un ambiente alegre, cordial y distendido.”*⁵⁸ És evident que les informacions que ocupen aquesta seció tenen més a veure amb una intenció propagandística i no amb una purament informativa. No van signades i el tractament que se li dona als principals càrrecs del govern està al servei d'eixe objectiu. En el redactat, tot i que es fa farragós i sense interès, sempre es cita amb noms i cognoms i amb tots els seus càrrecs la resta de personalitats amb les que s'estableixen reunions o es dona compte de qualsevol congrés, conferència o taules rodones. S'ha de concloure que el llenguatge te més a veure amb un estil 'funcionarial' de gabinet de comunicació i relacions públiques que no amb el d'una publicació de caire acadèmic i està previst que acabe en el número 34 que està a punt de publicar-se.

⁵⁸ Hu Jintao reflexiona sobre el futuro de los jóvenes tras pasar la antorcha de la amistad entre China y los Estados Unidos RIC, nº 5 (març 2011) pàgs. 6-9 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish5/#8>

La segona de les seccions ‘informatives’ és la titulada NOTICIAS DE HANBAN. Com el propi títol indica, és aquesta una secció destinada a informar sobre les activitats de l’organització que està al càrrec dels IC al món. A partir del número 7, a més, incorpora també el contingut de l’anterior secció *Noticias Importantes*. I des del nº 29 ho fa en format breu. Així doncs, les característiques d’aquesta secció són, pràcticament, les mateixes que s’ha assenyalat per a l’anterior. I, com a mostra, es pot veure en aquest exemple.⁵⁹

The screenshot shows a news article with a main headline in Spanish: "XI JINPING VISITÓ EL CENTRO DE APRENDIZAJE DE ESTUDIOS INTERNACIONALES EN LOS ÁNGELES Y REALIZÓ UNA VISITA AL AULA CONFUCIO DEL INSTITUTO BELVEDERE EN IRLANDA". Below the headline is a photograph of Xi Jinping and another man in a classroom setting. The article text is in Spanish and discusses Xi Jinping's visit to the International Studies Center in Los Angeles and the Confucius Classroom at the Belvedere Institute in Ireland. It mentions his interactions with students and teachers, and his interest in education and cultural exchange.

Fins i tot el tractament del titular de la ‘notícia’ és massa llarg, quatre línies en espanyol i dos en xinès, la fotografia ocupa un lloc preponderant en la informació i queda clar qui és el protagonista. Combina dos fets prou allunyats geogràficament: la visita de Xi a un centre d’aprenentatge a Los Àngeles (EUA) i a l’AC d’un institut d’Irlanda. Es a dir, més enllà d’això, el que remarca la informació és la figura de Xi que està per sobre la resta de l’esdeveniment. Es a dir, la notícia no són els centres que ha visitat, sinó que l’actual president de la Xina els ha visitat. Queda clar, doncs, la identificació del polític amb el fet noticiós. I la resta de les informacions, fins a unes 120 que s’han comptabilitzat en total, responen a eixa estratègia narrativa. El càrrec és la notícia, la redacció és ‘funcionarial’ i els adjectius plenen les frases.

⁵⁹ RIC, nº 11 (març 2012) pàgs. 4-5 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish11/#/6/>

Les següents seccions informatives responen a l'actualitat dels propis IC espanyols, llatinoamericans i de la resta del món. Són les titulades RINCÓN INSTITUTO CONFUCIO i BREVES INSTITUTO CONFUCIO. Aquesta segona només va aparèixer durant els primers quatre números i va quedar plenament incorporada a la primera. En aquest àmbit, destinat a plasmar les diferents activitats que realitzen, són les pròpies institucions qui envien els textos a la RIC per a que quedi constància del que fan. Es tira en falta un poc més de 'llenguatge periodístic', van darrere normalment de la secció de *Cultura* i ocupen entre 8-12 pàgines de la publicació. En realitat, moltes de les informacions que s'arregleguen aquí són merament un seguit de les activitats pròpies i no passen de ser un acompanyament textual a la fotografia que s'adjunta.⁶⁰

En la redacció de la majoria de les informacions, fins 124, s'enceta sempre per la data en la que s'ha produït l'event, una qüestió que hauria de ser menor en una publicació de periodicitat bimestral. I, després, per les personalitats que han participat en l'esdeveniment, amb noms, cognoms i càrrecs. Es a dir, igual que en les altres seccions abans ressenyades. L'acompanyament gràfic també és prou destacable i es pot afirmar que les fotografies informen més dels fets i no tant la pròpia narrativa. Els titulars també són massa llargs i sempre es fan de la mateixa manera, amb el nom de l'IC que organitza l'activitat en qüestió.

⁶⁰ RIC, nº 29 (març 2015) pàgs. 52-53

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

En fer un resum del volum de les informacions aparegudes en aquesta miscel·lània hi ha diverses conclusions que es poden extreure en funció de a quin IC se li atribueixin més events publicats en la RIC. El resum del total d'informacions referides als IC, segons el lloc de procedència, és aquesta taula:

PAÍS DE PROCEDÈNCIA IC	VOLUM DE NOTÍCIES I PERCENTATGE
ESPANYA	41 (33%)
-- IC Universitat València	18 (14%)
-- IC Barcelona	8 (6%)
-- IC Universitat Granada	6 (5%)
-- IC Universitat Complutense Madrid	3 (2%)
-- IC Universitat de Lleó	3 (2%)
-- IC Universitat de Las Palmas de Gran Canària	3 (2%)
XILE	22 (18%)
MÈXIC	13 (11%)
EL PERÚ	13 (11%)
COLÒMBIA	12 (10%)
ARGENTINA	8 (6%)
BRASIL	6 (4%)
CUBA	5 (4%)
COSTA RICA	3 (2%)
PORTUGAL	1 (1%)
TOTAL LLATINOAMÈRICA	83 (67%)

La primera conclusió d'aquesta estadística és que 2 de cada 3 notícies dels IC corresponen a l'àrea llatinoamericana i demostra la transcendència que, per a la publicació, té la part d'aquell continent de parla espanyola. Però, si atenem al nombre d'IC que hi ha en aquests països, 33 i 180 AC, el percentatge no es correspon amb la realitat. S'ha de recordar que són 12 els països llatinoamericans amb presència d'IC. Pel que fa als de l'Estat espanyol, un terç de les notícies corresponen a les activitats pròpies dels 6 IC i que han generat un total de 41 articles, mentre que els llatinoamericans han publicat 83 notícies, el doble, però amb una xifra d'IC que quasi sextuplica la dels espanyols. Es a dir, no guarda una proporció adient entre ambdues parts geogràfiques.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

És possible que les activitats d'aquests IC tinguin un volum menor i que envien menys informacions a la RIC. Però també es pot considerar que el lloc d'edició pugui influir en determinar el pes 'geogràfic' de les notícies que se'n deriven de les activitats dels IC. De fet, si atenem les notícies de cadascun dels IC a Espanya es veu que l'ICUV és el que més informacions publica, un 14%, seguit pel de Barcelona (6%) i Granada (5%). També és cert que intervenen més qüestions al voltant de les notícies que es publiquen en aquestes seccions i que no tenen a veure exclusivament amb el lloc de procedència de l'IC. I és cert també que l'ICUV és, junt amb el de Barcelona, una de les institucions més actives en l'organització d'events, festivals, exposicions, conferències, taules rodones, seminaris, cursos de cuina i tot un seguit d'esdeveniments adreçats al gran públic per difondre la cultura xinesa des de totes les vessants.⁶¹

Ambdues seccions es poden considerar, si més no, com els vertaders motors de la difusió de les activitats dels IC al món i el lloc adient per a fer-les públiques. D'aquesta manera, la RIC funciona com el millor altaveu perquè els interessats per tot allò xinès puguin saber quins són els esdeveniments i les activitats que organitzen aquestes institucions que congreguen sempre un públic generalista quan no el més especialitzat. En la majoria de les fotografies que es publiquen es veu sempre el públic que presencia tots i cadascun dels events que es porten a terme. Hi ha, de fet, una certa 'obsessió', per mostrar que els esdeveniments no es fan per fer sinó perquè conciten l'interès de la comunitat universitària o de la gent del carrer, si és el cas per exemple d'una celebració festiva com ara l'Any Nou xinès, la Festa dels Fanals o el Dia de l'Institut Confuci.

Normalment, quan es produeixen aquestes celebracions, les notícies d'ambdues seccions es posen a disposició de l'event i es pot veure com s'ha desenvolupat en un o altre lloc on hi ha un IC. Es a dir, es fa una espècie de 'desplegament informatiu' per demostrar que hi ha una coordinació entre tots els IC del món. Es seleccionen els més destacats i són els que apareixen en las pàgines de la RIC. Això també demostra una voluntat 'uniformadora' que palesa que tots els IC caminen en la mateixa direcció.

⁶¹ BINGQIN, S. (op. cit.) pàgs. 27-48 <http://polipapers.upv.es/index.php/cs/article/download/4034/4469>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

S’ha deixat per al final de l’anàlisi la secció que va a l’inici de la publicació i que no és altra que el PRÓLOGO que firma el director de l’ICUV i de la RIC, Vicent Andreu. És una iniciativa singular d’aquesta edició. Només en la publicació xinès-francès es fa una columna que es titula LE MOT DE LA RÉDACTION mentre que l’edició en xinès-alemany escriu un Editorial. En tot cas, en cap de les dos apareix, com ara s’apreciarà, la fotografia del director. En els tres casos, es tracta, d’una espècie de resums relacionats de la totalitat dels articles de la revista que va a poder trobar el lector en cada número.

The image shows the cover of the magazine 'CONFUCIUS INSTITUTE' on the left and its prologue page on the right. The cover features the title in Chinese and English, along with a QR code and information about downloading the app. The prologue page is titled 'PRÓLOGO' and includes a portrait of the director, Vicent Andreu, and his introductory text in Spanish.

El pròleg és també una declaració d’intencions en la que el seu autor, que el firma personalment, apunta als vertaders objectius de la publicació. A més de fer un recull del que es trobarà el lector en les diferents pàgines i seccions, el director expressa els propòsits cap al final del text habitualment, com en aquest exemple: *“Pero es del verdadero intercambio entre pueblos de donde surge la pasión para el entendimiento mutuo de las culturas iberoamericana y china. Y se fusionan al aproximarse a través del aprendizaje de la lengua, el conocimiento de la historia y de las tradiciones culturales.”*⁶²

⁶² RIC, nº 29 (març 2015) pàg. 1 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish29/#p=2>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Una de les fixacions identitàries de la publicació, segons relata el seu director, resideix en l'estreta relació entre el món iberoamericà i l'oriental. Per a Vicent Andreu, *“cal remarcar en cada número de la RIC el pont cultural, geogràfic, lingüístic i de proximitat que ha de jugar Espanya, i més en concret, la seu de la Universitat de València amb el gran espai de l'Amèrica Llatina amb el món xinès.”*⁶³ Manté que una de les premisses que han donat l'ICUV la consideració de 'Model' per part de Hanban, està en aquesta relació entre el món oriental i l'occidental que representa la comunitat iberoamericana. I aquesta publicació intenta fer-ho des de cadascun dels articles. També aprofita el director el seu pròleg per anar informant de les diverses fites de la RIC: aniversaris, versió interactiva, aplicacions de telefonia mòbil o d'altres notícies que considera d'interès per a la comunitat de lectors i d'interessats per la llengua i la cultura xineses.

Es a dir, el pròleg d'Andreu personalitza la RIC i la fa més natural, més de proximitat i no tant un compendi d'articles sobre la Xina sense fil conductor. S'ha de recordar que, com afirma el director de l'ICUV, *“el nostre projecte de la revista va guanyar front a d'altres precisament en que cada publicació havia de tenir un fil conductor basat en un eix temàtic que, en el nostre cas, fem residir sobre una província xinesa.”* Així, doncs, s'arriba a l'objectiu que la RIC no siga una publicació acadèmica més o a l'ús acadèmicista, sinó que cerca una ampliació dels seus límits 'universitaris'. *“Busquem un públic avançat i interessat però no especialitzat necessàriament. Enviem la RIC a totes les universitats iberoamericanes, però també a moltes institucions d'ensenyament superior d'aquests països així com a escoles i instituts. Volem que el curiós pel món oriental o xinès utilitze la nostra publicació com una eina atractiva, distraguda i que li serveixca en el seu procés d'aprofundiment sobre la realitat cultural, social i lingüística d'aquell país.”* El pròleg, en qualsevol cas, no és una columna d'opinió del seu autor sinó que, ans al contrari, compleix l'objectiu de posicionar la línia editorial de la RIC però sols des del punt de vista dels continguts que es destaquen en el seu text. I només hi ha un desideratium en l'últim paràgraf quan s'aposta pels lligams llatinoamericans.

⁶³ Entrevista de l'autor amb Vicent Andreu, 17 juny 2016

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

3.2 Idea de la Xina que projecta

Després d'analitzar els continguts per seccions, la narrativa utilitzada, l'estil i la composició, així com les matèries a les que es presta especial atenció, s'observen algunes conclusions rellevants sobre la imatge o la idea fonamental que, des d'asqueta publicació, es projecta sobre la Xina. Una de les primeres idees-força que surten a la llum remetent a la singularitat 'oriental'. Es a dir, es preten superar la visió reduccionista i estereotipada, per segles de control occidental, respecte de la construcció de l'alteritat oriental en presentar la Xina com una realitat moderna, desenvolupada i industrial. I, en aquesta direcció, es troben les seccions dedicades a les notícies de Hanban, que representa el discurs oficial del govern xinès, i també aquelles que es dediquen a presentar aspectes de la contemporaneïtat xinesa a través dels reportatges de cadascuna de les províncies que apareixen en la portada. O a través del perfil i la mirada que projecten les figures i personatges singulars, tant els originaris de la Xina com els que han vivit allà i s'han impregnat del seu tarannà.

Més enllà d'això, s'adverteix un altre aspecte de la 'idea històrica' de la Xina que projecta la RIC. A través dels més de 300 articles que s'han publicat (juliol 2010-novembre 2015) la percepció de la història 'oficial' xinesa està ben present en tots i cadascun dels textos. Hi ha una continuïtat que palesa com la Xina ha articulat un relat que la vincula amb un passat del que renegava fa unes dècades i que, ara, troba un lligam inqüestionable. A més, les realitzacions culturals, els avanços de civilització o els grans invents sempre han tingut un antecedent a la Xina. Per exemple, en el cas del futbol, es publica en la RIC que "*Según datos históricos, el fútbol ya se practicaba hace más de 2.300 años en la ciudad de Lin Zi (...) A principios del año 2004, la FIFA afirmó que al cuju se considera el precursor del fútbol moderno según los registros históricos.*"⁶⁴ I aquesta opció 'historicista' es presenta com una conquesta front al que es veu com 'el model occidental' i no es dubta a confrontar-ho. Com es pot apreciar en altre exemple dels molts que es troben en els textos d'aquesta publicació.

⁶⁴ DANRUO, W. Cujú, *el origen del fútbol RIC*, n° 25 (juliol 2014) pàg. 72-78
<http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish25/#p=74>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

*“Actualmente se piensa que la mayoría de utensilios que usamos en la vida diaria han sido inventados por occidentales, imponiendo así un hecho que no puede ser del todo cierto. La historia y los documentos científicos han demostrado en numerosas ocasiones que la mayoría de técnicas y herramientas que los occidentales crearon ya habían sido inventadas por los antiguos chinos.”*⁶⁵ Com es pot comprovar hi ha una insistència en què aquestes afirmacions tenen una veracitat documental i ‘científica’ que no admet dubtes ni opinions en sentit contrari.

Fins i tot, amb l’assumpció dels valors morals del confucianisme, el budisme o el taoisme que, fa unes dècades, estaven ben allunyats de la moral ‘oficial’ xinesa quant no perseguides directament: *“Tanto la medicina occidental como la ciencia moderna nos enseñan cómo proveer a nuestro cuerpo ante carencias de proteínas, vitaminas, minerales, etc. (...) La teoría de ‘despreocupación’ planteada por el budismo, la búsqueda de la tranquilidad del taoísmo y el autocontrol mental del confucianismo, nos ayudan a tranquilizarnos, a la paz y la belleza de la vida en nuestro mundo interior.”*⁶⁶ Hi ha una clara sintonia amb aquesta percepció de la tradició del pensament filosòfic amb el taoisme, moral amb el confucianisme i, encara que l’ús d’aquest terme siga complicat aplicat a la Xina, religió amb el budisme.

En aspectes més prosaics i mundans, la Xina també s’equipara amb Occident. Si més no, aplicat a la cultura del vi, es llig en la RIC que *“Aunque China se encuentra en el Lejano Oriente, el interés que los chinos han manifestado por esta bebida se remonta a miles de años atrás, cuando se la consideraba un licor valioso y delicioso.”*⁶⁷ O en la pintura: *“En la antigüedad, ninguna cultura asignó a los espacios vacíos un papel tan significativo como el que le adjudicaron los chinos en el arte de la pintura.”*⁶⁸ Queda clar, doncs, aquesta visió ‘totalitzadora’ de la presència xinesa al món.

⁶⁵ CASTELLÓ, J. V. *Inventos de la antigua civilización china que más han influido en la humanidad* RIC, nº 3 (novembre 2010) pàgs. 56-65 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish3/#58>

⁶⁶ YE, C. *Preservando la salud a través de la Medicina China* RIC, nº 9 (novembre 2011) pàgs. 20-28 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish9/#22>

⁶⁷ YUEHAN, Z. *El poso histórico y cultural de la difusión del vino en China* RIC, nº 26 (setembre 2014) <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish26/#p=36>

⁶⁸ TEGALDO, O. *Principios estéticos de la pintura tradicional china. La importancia de los espacios vacíos* RIC, nº 26 (setembre 2014) pàgs. 68-73 <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish26/#p=70>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

També s'explota bastant, al llarg de les pàgines de la RIC, la inclusió de la Xina al món com una potència de primer nivell, tant en l'aspecte del desenvolupament econòmic però sempre des del punt de vista del *soft power*. Es a dir, remarcant sempre les bones relacions de pau, harmonia i col·laboració entre pobles que han de respectar la idiosincràsia i les 'peculiaritats' que cadascun manté. És, d'aquesta manera, amb la qual la Xina es garanteix la no ingerència d'altres en els seus assumptes. I les seves ciutats en són bon exemple d'aquest gran dinamisme i desenvolupament: *“Con sus más de siete millones de habitantes, es una ciudad que parece no descansar nunca, pues incluso los días festivos el ambiente es de ‘tener prisa’. Los edificios nuevos se construyen las 24 horas del día los siete días de la semana, las telecomunicaciones no cesan nunca, las tiendas cierran a las once de la noche, (...) y el dinero corre por las calles de mano en mano.”*⁶⁹

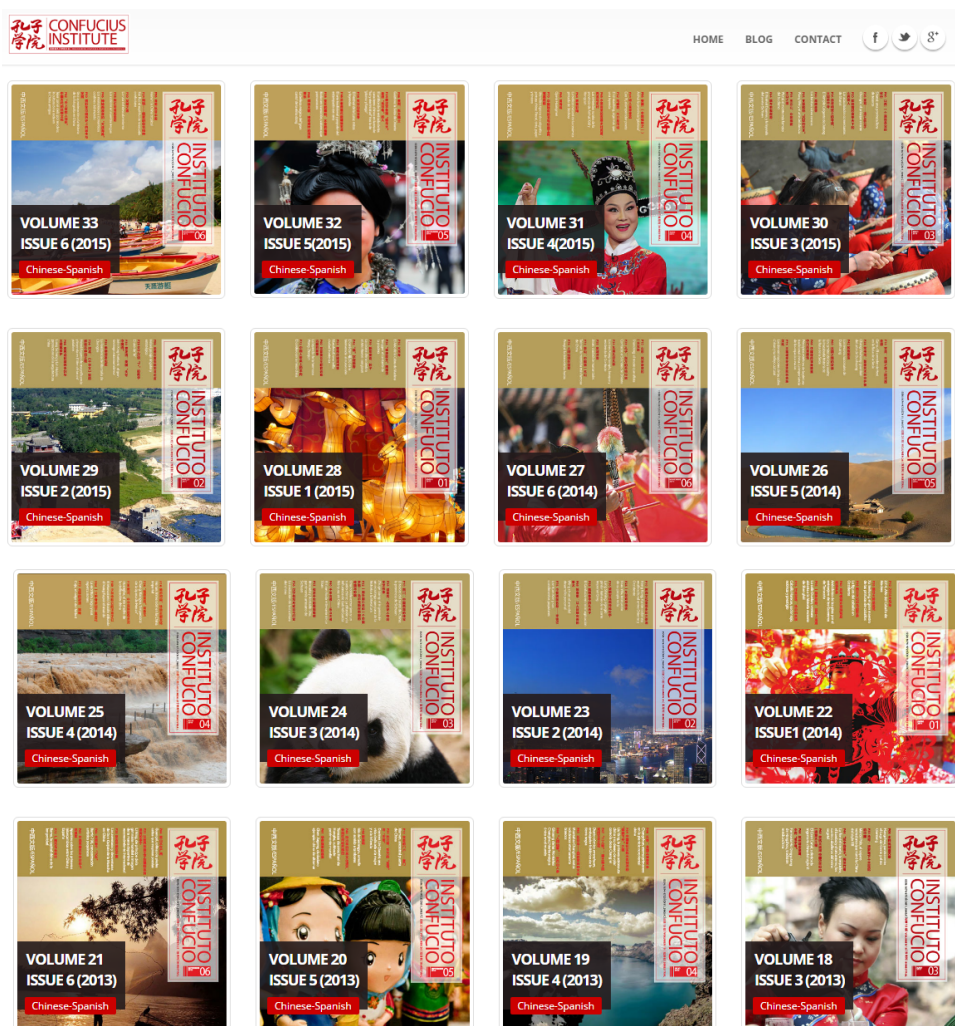
Com es pot veure, l'acompanyament visual i gràfic no deixa lloc a dubtes sobre el dinamisme econòmic i financer de la 'Nova Xina', que demana pas en un món global i que sap sintetitzar tradició i modernitat, Orient i Occident, i món rural i urbà en una espècie d'harmonia perfecta. Són altres dels missatges que patrocina la publicació des de la major part dels articles que presenten una imatge ben diferent a la de fa dècades.

⁶⁹ CASTELLÓ, J. V. *Hong Kong. Fusión colorista multicultural entre Oriente y Occidente* RIC, nº 23 (març 2014) <http://www.confucius-institute-magazine.com/revistas/spanish23/#p=12>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

3.3 Internet, repositori digital i aplicacions mòbils disponibles

La RIC està disponible, en totes les seves versions idiomàtiques, en la pàgina web de l'ICUV. Un altra de les distincions que li han valgut a aquest centre la consideració de 'Model'. De fet, la versió web de la publicació en espanyol es va poder llegir, de manera *on line*, a partir del segon número. I, més endavant, a partir de l'any 2013, l'ICUV va posar a l'abast dels interessats el repositori digital de totes les publicacions bilingües de la revista en els formats en mobilitat per a dispositius amb sistema operatiu Android i iOS. Va ser una proposta del director de la seu valenciana, que va ser aprovada per Hanban i, des d'aleshores, es poden consultar i descarregar gratuïtament tots els números de les revistes en qualsevol llengua de les onze disponibles que hi ha en l'actualitat. Al juliol de 2012 es va llançar una app per a la versió xinès-espanyol.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Es a dir, que l'ICUV manté la responsabilitat del repositori digital de les publicacions en totes les seves versions i en tots els dispositius, tant ordinadors de taula com telèfons mòbils, *tablets* o d'altres que disposen de connexió a Internet. Cada número, de cada versió bilingüe, des de l'inici de la publicació, està disponible en una adreça web que gestiona, coordina i supervisa l'ICUV.⁷⁰ Qualsevol es pot descarregar el número desitjat en format accessible o consultar-la i llegir-la *on line*.

The screenshot shows the 'My Magazines' section of the Confucius Institute website. The header includes a navigation bar with social media icons (Facebook, Link, Search, and a globe icon) and the text '< My Magazines'. Below the header, the 'CONFUCIUS INSTITUTE' logo is displayed in both Chinese characters (孔子学院) and English. To the right of the logo, it says 'CHINESE-ENGLISH VERSION'. The main content area features a grid of magazine covers, each with a title, issue number, and date. Each cover also has a red download icon and a black information icon.

Issue Number	Month/Year	Download Icon	Info Icon
Magazine issue 2	de març 2016	Yes	Yes
Magazine issue 1	de gener 2016	Yes	Yes
Magazine issue 6	de novembre 2015	Yes	Yes
Magazine issue 5	d'octubre 2015	Yes	Yes
Magazine issue 4	de juliol 2015	Yes	Yes
Magazine issue 3	de maig 2015	Yes	Yes

En aquesta captura de pantalla, feta des d'un *tablet* iOS d'Apple, es pot comprovar com està disponible la versió en xinès-anglès de la publicació. I els símbols de la descàrrega, el visionat i la informació sobre els continguts de la publicació que acompanyen a cada número. En l'esmentada pestanya s'informa el lector del contingut complet de cada exemplar de la publicació per seccions i els títols de cada article o reportatge. Per al seu director, *“la vessant digital de la RIC és una tasca irrenunciable en el segle XXI i per això vam decidir apostar de valent per aquesta tecnologia.”*

⁷⁰ <http://www.confucius-institute-magazine.com/>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

3.4 Entrevista amb el director de l'ICUV i de la RIC, Vicent Andreu

Una vegada analitzada la revista, a través del seus continguts, articles i matèries, s'ha considerat convenient entrevistar el seu responsable per a deixar constància de la seua experiència en la gestió de l'ICUV així com de la coordinació de la pròpia publicació. Tot i que al llarg d'aquest treball ja han aparegut alguns dels seus comentaris, s'ha deixat per a aquest apartat aquells que es consideren més trascendents per a completar una visió integral d'aquestes realitats. Així és que es transcriurà ara part de l'entrevista completa, que va tenir lloc el passat 17 de juny de 2016, al despatx de Vicent Andreu de la seu del carrer Serpis de València de l'ICUV.

P.: Per què la Xina vincula els IC amb les universitats?

V.A.: *Els xinesos es van donar compte que, per a fer efectiva una ràpida progressió per a la difusió de la seva cultura i llengua, necessitaven estructures que ja estigueren en funcionament. A més, la qüestió del nomenament del responsable de l'IC i dels professors també era una tasca que es podria ximplificar vinculant-los a les institucions acadèmiques amb les que estableix una col·laboració permanent. Tot açò està fonamentat en l'estratègia del win-win amb una estricta participació del 50% per a cada institució: la xinesa i la local. Tot i que es valora cada bé que posa cada institució i, en finalitzar l'any, es fa un balanç econòmic del que han aportat ambdues. L'ICUV actua com un centre singular de la Universitat de València.*

P.: Quins avantatges pensa que presenta aquest mètode?

V.A.: *Pel que fa als professors, els envia la part xinesa a proposta del centre local que determina el nombre segons les necessitats pròpies. Sabem així que els docents garanteixin la millor forma d'ensenyar xinès i, a més, tots han de tenir un coneixement de l'anglès o de la llengua local. De fet, l'adscripció a la universitat local garanteix més la llibertat d'acció i d'organització d'activitats dins de l'IC, que no si el conveni entre Hanban s'establira sobre una institució local que no sigui una universitat. Aquest vincle millora les relacions institucionals.*

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

P.: Hi ha hagut problemes pel control que exerceix la part xinesa sobre els seus professors i ells no s'adeqüen a la universitat de destí?

V.A.: *Nosaltres els insistim bastant en què han de respectar en tot moment les normes i els costums del nostre centre acadèmic i, amb la perspectiva dels quasi 9 anys d'experiència, no hem tingut cap problema. En tot cas, i de vegades, sí que hem de demanar-los que s'impliquen més en les activitats pròpies perquè, si no, no ho solen fer perquè va en el caràcter xinès. No fan res que excedeixca les seves funcions si no hi ha una demanda des d'un àmbit jeràrquic superior.*

P.: Les relacions amb la direcció de la part xinesa són bones?

V.A.: *Normalment no sol haver problemes. Però és cert que aquesta bicefàlia pot causar disfuncions per les diferents formes de treballar. La gestió local la dirigeix el director local i és lògic perquè coneix millor la ciutat i l'àmbit acadèmic en el que ja porta anys treballant. I, per a portar endavant les diferents activitats que es realitzen, es poden complir millor els objectius.*

P.: Per què s'ha guanyat l'ICUV la distinció de 'Model'? Quines són les característiques que més han influït?

V.A.: *En el cas de l'ICUV començarem molt ràpid i amb una gran demanda lingüística i social des de la part universitària local. L'acceptació de la societat valenciana, amb l'increment d'empreses que treballen a la Xina, va fer que molts treballadors d'aquestes empreses s'adonaren que la millor institució per apropar-se a la llengua i la cultura xinesa era l'ICUV. També hi ha un vessant qu no podem oblidar i és la nostra atenció cap a l'ensenyament de la llengua per als xiquets. Nosaltres vam ser pioners en aquest àmbit en el què cap IC d'Espanya ho havia intentat. Obrirem les portes de la universitat als xiquets, es a dir, a un sector educatiu al qual no se li presta atenció des d'instàncies acadèmiques superiors. Va implicar un esforç de logística i de canvi d'hàbits però els resultats no han pogut ser millors.*

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

El 2009 vam organitzar, a proposta de Hanban, el primer Congrés d'IC d'Latinoamèrica amb només un any de vida del nostre ICUV. I, des d'aquell moment, va quedar clar que la nostra institució anava a jugar un paper de pont entre els IC d'Espanya i els IC de Latinoamèrica. Tot açò ens va fer entrar en un cercle virtuos i vam rebre la distinció de ser un dels 20 millors IC del món, gràcies a la confiança que havíem adquirit amb la part xinesa.

L'any 2010 també ens donaren la responsabilitat sobre l'edició de la revista bilingües xinès-espanyol que anava a veure la llum juntament amb les altres set versions de llengua. Vam competir amb altres quatre candidats d'IC llatinoamericans i el juliol d'aquell any vam treure el primer número. I ho ferem adaptant els continguts a la realitat iberoamericana perquè ja teníem experiència en aquest camp per haver estat responsable d'internacionalització de la UV entre els anys 2002-2008. Molts dels IC llatinoamericans ja tenien convenis amb la nostra universitat abans de l'inici dels IC.

Els anys 2011 i 2012 ens donaren també el premi d'entre els 30 millors directors dels IC del món. I, a partir del 2013, entrarem en el reconeixement per a ser considerats un IC 'Model'. La convocatòria va ser massiva i la part xinesa, finalment, va aplicar uns barems més estrictes, i la limitaren a només 15 en tot el món. Es va valorar molt l'obertura cap a la societat, a més de l'acadèmica, i va ser aquesta relació cultural i social la que ens ha elevat al títol de 'Model', des de finals de 2015. Hem entrat en aquest grup tan limitat que s'ha convertit en una espècie de referència per a la resta d'IC del món.

P.: Creu que el model de la difusió de la llengua, la cultura i la societat xineses de l'IC està fonamentat en el *soft power*?

V.A.: *Pense que l'IC pot ser un instrument de cooperació diplomàtica però nosaltres el fem servir com un instrument educatiu i cultural. No se si la Xina utilitza els IC dintre de l'esfera d'influència per a obtenir rèdits des del punt de vista del soft power, però mentre no hi haja un control cap a la universitat local, un extrem que no*

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

s'ha produït fins ara, no hi ha motiu per a la desconfiança. Més bé, pense que les autoritats xineses han creat aquesta xarxa d'IC al món per a superar segles de desconeixement i d'aïllament entre la Xina i la resta del món. I han trobat en l'àmbit acadèmic i cultural la millor manera de fer-ho possible. Però també es produeix el fet al contrari. Es a dir, la part xinesa també descobreix i posa en valor les realitats socials, culturals, històriques i geogràfiques que tenen lloc en altres països en els que, si no existiren els IC, probablement la població xinesa no els tindria en compte.

De fet, van estudiar perfectament el model de difusió cultural d'altres països europeus abans de prendre una decisió sobre quin tipus d'estructura anava a desenvolupar la seva acció. I van concloure amb aquest model novedós de col·laboració entre les dos parts. D'alguna manera, es podria afirmar que els xinesos prefereixen convèncer associant-se per a obtenir beneficis mutus. Una postura que està més a prop de la moral confuciana.

P.: Per què van encomanar l'ICUV la direcció i edició de la RIC?

V.A.: *Nosaltres van portar un projecte, juntament amb d'altres quatre seus iberoamericanes. Vam estudiar bastant en profunditat l'única edició que hi havia fins aquell moment, que era l'anglesa, i vam fer un estudi de quina era la millor forma de presentar la cultura xinesa arreu del món espanyol i, sobre tot no ho oblidem, iberoamericà, perquè en aquelles terres la senten com a pròpia. I, al mateix temps, vam fer una proposta de treball que donava protagonisme en cada número a una província xinesa en concret. Aquesta va ser una idea única entre els projectes presentats. La major part dels continguts de cada número discorre al voltant de la província escollida. Eixe equilibri ens ha donat la possibilitat de fer una publicació no estrictament, o no completament, acadèmica perquè hem primat el gran públic. Apostem per un periodisme culte, cridaner, especialitzat, atractiu des del punt de vista gràfic i del disseny, i que provoca interès per saber més de la Xina. L'estil redaccional i narratiu està molt acurat en les dos llengües, s'utilitza l'estàndard de llengua espanyola i és accessible per al món iberoamericà.*

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

És una publicació que es pot fer servir també en l'àmbit turístic i, sis anys després, hem aconseguit ser l'edició amb més contingut acadèmic, reconegut per Hanban, i cultural. La impressió que es te quan es veu la RIC és la de tenir un producte de molta qualitat i, al darrere, hi ha una múltiple revisió i correcció de textos en els dos idiomes: xinès i espanyol. Un punt en el que cal extremar les precaucions perquè, quan es fa un canvi abans de publicar, s'ha de revisar en ambdues llengües. Hi ha també diferències en cada llengua que hem de respectar.

P.: Els continguts de la RIC passen per algun control a la Xina?

V.A.: És cert que a la Xina hi ha un centre coordinador responsable de les diferents edicions de la revista. Però mai hem tingut cap problema amb aquesta estructura ni ens han dit si tal article ha de ser modificat o no ha d'aparèixer. Sí, en canvi, hem d'estar a peu de calendari quan hi ha la celebració de l'Any Nou xinès, per exemple, i en aquest punt les edicions de la RIC comparteixen temàtica de portada o del reportatge gran.

P.: Hauria d'estar la RIC més pendent de l'actualitat social xinesa i no tant ancorada en el passat històric?

V.A.: Vam debatre-ho en el seu moment. Però decidirem no abordar aspectes socials, econòmics o polítics que puguéssin ser conflictius. La nostra funció és fer pública la tradició cultural xinesa a través de la història. Si només atenem al dia a dia, no podríem oferir una visió més que parcial d'aspectes de la realitat social i econòmica de l'actualitat. Per exemple, quan toquem un assumpte d'avui intentem emmarcar-lo i considerant-lo a la llum de les arrels tradicionals que és on troba el seu sentit.

P.: Quants exemplars es fan de cada número de la RIC?

V.A.: En el nostre cas fem un tiratge de 6.000 exemplars que s'envien a les universitats més importants d'Llatinoamèrica, tinguin o no IC, a les biblioteques, als IC, a les ambaixades de Xina, Espanya, els països d'Llatinoamèrica, als centres educatius que ensenyen xinès i a les escoles que imparteixen aquesta llengua.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

P.: Quin és el perfil dels autors dels articles?

V.A.: *La major part de les firmes dels articles son sinòlegs de reconegut prestigi, professors, escriptors i gent a la que els agrada compartir les seves experiències. Per tant, és un treball coral, en equip i de persones que estan disposades a col·laborar amb nosaltres bé com a traductors, correctors o com a autors.*

P.: Hi ha una coordinació dels diferents editors de la RIC?

V.A.: *Efectivament, fem reunions de coordinació mensuals de manera breu i posem en comú els problemes de distribució o de continguts, arxiu d'imatges, assumptes o matèries que ja s'han tractat,... I, a més, València coordina i publica digitalment el repositori de totes les revistes i de totes les diferents edicions. També disposem d'un bloc coordinat amb les xarxes socials i un newsletter per a refrescar la memòria dels lectors i que recorda els millors articles de la RIC.*

P.: La decisió sobre els temes que apareixen a la RIC és un assumpte local?

V.A.: *Totalment. Ningú ens diu de què matèries podem o no publicar. En el nostre cas reunim al Consell de Redacció local i prenim la decisió sobre els continguts de cada número de la revista, en funció d'allò que pot acomplir millor els objectius que hem comentat abans sobre la projecció de la tradició cultural xinesa. I, per tant, no hi ha una imposició de ninguna classe per part de ningú. El consell tria en funció de la qualitat o de la idoneïtat dels articles que es proposen per a cada número.*

P.: Quina pensa que és la visió de la Xina que projecta la RIC?

V.A.: *De manera resumida la visió que oferim és la de donar a conèixer una societat mil·lenària que a Occident encara s'ignora en un alt percentatge i de la qual no hi ha referents en la vida diària en la nostra societat, excepte en els informatius de televisió quan es produeix alguna notícia sobre la Xina o en altres àmbits de la presència xinesa en Espanya. Volem trencar amb els tòpics que s'han instal·lat al llarg del temps en la nostra societat respecte de la visió que alguns han projectat sobre aquell país i que s'han consolidat en l'imaginari occidental.*

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

I ho fem en dos nivells: d'una banda presentant la tradició cultural i els costums arrelats que encara romanen en aquesta societat, i de l'altra amb l'estudi de l'evolució històrica perquè no podem oblidar les fonts filosòfiques i morals xineses, que no directament religioses, i que han consolidat una societat líder en avanços i conquestes civilitzadores. Ens agrada mostrar la magnitud d'aquell país, la seua varietat ètnica però també la seua uniformitat cultural.

P.: Precissament, en els darrers números ha aparegut una diversitat ètnica que fins ara no estava representada en la RIC. Per què?

V.A.: *Doncs, perquè en les províncies que s'havien anat publicant, no estaven representades les diverses ètnies xineses, és veritat. Però ara estem donant més valor a aquesta diversitat i no es parla només de les tradicions del grup majoritari, el han, sinó que inclús els altres són més antics i s'han integrat en la societat amb el manteniment de la seva herència i el seu llegat als quals no renunciïn.*

P.: Quins són els projectes de futur més immediats per a l'ICUV i per a la revista?

V.A.: *Continuarem aprofundint en la col·laboració amb els col·legis per difondre la llengua i la cultura. Ja tenim un Aula Confuci (AC) a la ciutat castellonense de Vila-real, i tindrem sis AC, el pròxim any, en tota la Comunitat Valenciana. A més, formarem a professorat local per a l'ensenyament del xinès en aquestes AC i, així doncs, marcarem el camí perquè fins ara moltes acadèmies de xinès no respecten els estàndards d'aprenentatge i contracten qualsevol nadiu tot i que no estigui format o capacitat per a l'ensenyament de llengües. És un projecte ambiciós i innovador i hem de posar-nos prompte mans a l'obra per a estendre'l a d'altres províncies limítrofes amb la nostra comunitat, com per exemple Conca, Múrcia, Terol o Albacete. El futur de l'ensenyament del xinès es troba a les escoles, es a dir, des dels inicis. Recordem que la nostra comunitat va ser la primera que va llançar la idea d'impartir llengua xinesa a totes les escoles públiques, a l'any 2009, tot i que després va ser abandonat aquest projecte.⁷¹*

⁷¹EL MUNDO, 24.09.2009 Ed. Comunidad Valenciana <http://www.elmundo.es/elmundo/2009/02/24/valencia/1235480569.html>

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

4. CONCLUSIONS

En el capítol referit a les conclusions, hem de dividir-les en les que se'n deriven de l'estudi del propi model de difusió de la llengua, la cultura i la societat xineses dels IC i les que s'obtenen de l'anàlisi del cas en concret de l'ICUV i de la publicació que s'edita per al món de parla espanyola i que es fa a València, la RIC. Respecte del primer apartat, s'ha d'assenyalar que es pot concloure que la idea de propagar i difondre la cultura, la llengua i la societat xineses ha vingut determinada per una necessitat de desenvolupament econòmic. El paper del país al món ha variat considerablement en les darreres dècades del segle XX i, per a reafirmar la presència xinesa en l'esfera diplomàtica internacional, la Xina s'ha volgut presentar amb un instrument cultural que ha disseminat per 134 països en només 12 anys d'existència. L'aposta per la col·laboració amb les universitats locals, establint convenis entre la part xinesa i la de la ciutat de destí, confereix als IC la pàtina acadèmica suficient per a què els seus objectius es puguin aconseguir sense que es vegi com una ingerència en el país destinatari quant no com un seguit de propaganda cultural.

L'oficina encarregada d'aquestes eines difusores de la llengua i la cultura, Hanban, intenta que els IC utilitzin l'anomenada 'ofensiva d'encantament'. Es a dir, es tracta que en els països de missió s'integri la societat xinesa amb les característiques i el relat que les autoritats volen projectar. De fet, es vol promocionar la llengua xinesa però també contribuir al desenvolupament de la multiculturalitat i a la construcció conjunta del que s'anomena com un 'món harmoniós'. Es a dir, els IC estan al servei d'aquesta acció que entra més en l'àmbit de la política exterior i no tant en l'estratègia educativa o cultural. Es vol consolidar una 'idea de país' i una visió que respongui als objectius que marquen les autoritats governamentals. Es fonamenta en el concepte del *soft power*, per tal de fixar una representació homogènia i unívoca del país. Els IC, segons els seus responsables centrals, ha d'establir un sistema de discurs que integri la Xina al món, una clau conceptual que ja ha estat assenyalada com a fonamental en aquest TFM. I el pretext és la construcció d'un 'pont de comprensió' cultural entre Orient i Occident.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

És evident que s'aprofita la fascinació cultural i l'atractiu civilitzatori que la Xina ha projectat sempre sobre Occident. Però és cert que aquest 'imaginari' xinès, que s'ha fet a Occident basat en l'exotisme i la creació d'estereotips de l'alteritat oriental, ha de ser confrontat i revisat amb el discurs 'oficial'. Per a escometre aquesta tasca es necessari revisar el passat i reformular una identitat que ara es vol moderna, desenvolupada i globalitzada. Però íntimament connectada amb el llegat de la tradició de pensament moral i filosòfic del seu passat més allunyat en el temps. Per a expandir aquests conceptes els IC són les millor eines des d'una perspectiva rigorosa, acadèmica i universitària. No podem deixar de costat que el nom per a aquestes institucions siga el de Confuci, una figura del pensament xinès que no sempre ha estat ben vista en l'estructura política del país. El continu històric entre aquell passat imperial i confucià i el present de l'economia de mercat i la massiva occidentalització, queda segellat amb aquestes institucions de caire lingüístic i cultural. Es a dir, es pot concloure que els IC són entitats de signe i inspiració 'neoconfuciana'.

Des d'eixe punt de vista, a més, els IC responen també a l'objectiu xinès de posicionar-se en el context mundial sense pertorbar l'ordre internacional existent però també sense que la seva veu no es deixe d'escoltar. Els valors que difonen els IC han entrat, en ocasions, en col·lisió amb els de les institucions acadèmiques de residència i han causat certs problemes de relació. En tot cas, no s'hauria de llevar la importància als conflictes que han generat algunes activitats que, des de la seu central dels IC, no s'han vist amb bons ulls i que han perjudicat la imatge de llibertat de càtedra acadèmica respecte de les universitats de destí. Les autoritats han de valorar que l'àmbit universitari no pot estar sotmés a un excessiu dirigisme i control extern. S'ha d'assenyalar que els IC no haurien de ser els únics intèrprets de la història i la realitat xineses. Tot i que s'ha de concloure que l'agermanament o el conveni amb les universitats, amb una potent arquitectura legal, garanteix el control que les institucions governamentals mantenen sobre els diferents IC. I aquests centres poden caure en la temptació d'invasió la llibertat de pensament quan senten que es posa en qüestió el missatge de la 'idea de nació' que es vol potenciar i difondre.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

Per a reafirmar i consolidar aquest missatge, els IC fixen els objectius dels quals s'ha donat compte adés amb una manifestació festiva que convoca anualment i que no és altre que el concurs 'Pont Xinès'. Una fita a la que estan cridats els alumnes dels IC de tot el món, en fases locals, nacionals i en la final mundial que s'organitza a la Xina i per a la qual no s'estalvien despeses. El seu lema des de fa diversos anys, 'El meu somni xinès', coincideix amb el que va establir el 2012 el president Xi Jinping per als horitzons temporals de 2021 i 2049, dates emblemàtiques per al país que celebrarà els centenaris de la fundació del PCX i de la RPX respectivament. Es a dir, la identificació entre el 'discurs governamental' i el dels propis IC no deixa lloc a dubtes.

Quan a les conclusions sobre l'ICUV s'ha d'apuntar que el lligam d'aquest centre amb la societat valenciana és inqüestionable i que això l'ha valgut des de la seu central els millors reconeixements, des dels primers anys fins ara, perquè s'ha valorat en gran mesura la identificació dels costums de la tradició històrica xinesa amb la valenciana. No hi ha millor premi que identificar a l'ICUV com la referència de la cultura xinesa i que es presente, davant la societat valenciana, com el millor ambaixador d'aquesta realitat. És per això que la seu valenciana destina els major esforços en la interconnexió del gran públic amb la visió de la Xina actual i moderna. És possible que, pel camí, es deixen de costat alguns elements de caire estrictament acadèmic o d'un nivell propi de l'estament universitari. Però, a canvi, s'interactua per sobre d'un sector de la població que no arribaria a participar en activitats institucionals d'un nivell cultural superior. Obrir l'ICUV a events i celebracions festives 'populars' amplia els horitzons de l'ICUV i permet acomplir de debó tots els objectius de construir un 'món harmoniós' que pretenen des de la Xina.

I obrir les portes del programa de llengua de l'ICUV a la població infantil esten el compromís de la difusió lingüística i assegura un futur de joves interessats per aquesta cultura i que s'hauran educat sota les 'directives oficials' del discurs de la Xina que han dissenyat les autoritats. No hi ha millor garantia, doncs, per a fer que els objectius dels IC s'escampin al grup de població més ample possible de la ciutat de destí.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

El compromís de l'ICUV cap a la societat valenciana es plasma amb diferents eines i tècniques que també l'han fet mereixedor de diferents reconeixements. El més recent, la consideració de centre 'Model' per la seu central, una distinció que només han obtingut 15 IC en tot el món. S'han valorat els seus mèrits quant a l'esmentada proposta social, reflectida amb les xarxes socials en les quals està present, una imatge pública que es manté en els mitjans de comunicació, la seva pàgina web o els diferents mitjans audiovisuals que realitza l'ICUV.

Una altra de les realitats que presenta l'ICUV és la de ser el centre responsable de la publicació de l'edició bilingües xinès-espanyol de la RIC. Una revista que també és el millor instrument per a la difusió dels objectius que pretenen les autoritats xineses per a la consolidació del nou discurs identitari. De fet, l'estructura de la RIC està al servei de la visió d'un país que manté i respecta les tradicions i els costums històrics, que propicia el bon enteniment entre els diversos pobles, i que vol publicitar el seu desenvolupament econòmic al món. Es tracta, de nou, de convèncer amb una estratègia de persuasió suau però insistent que la Xina no te res a envejar la resta de països quant a passat històric, realitats contemporànies i personatges actuals de projecció artística, esportiva o científica.

La RIC també aconsegueix el paper fonamental de publicitar les activitats que organitzen els diversos IC de parla espanyola, així com mostrar una permanent presència de les autoritats xineses que vetlen perquè el missatge fundacional no canviï. La publicació fuig, conscientment, de qüestions de caire socioeconòmic o polític actuals que puguin confrontar idees i discursos de la Xina que estan dins del marc considerat adient per les autoritats. Per a aconseguir-ho, es primen altres qüestions temàtiques com ara les relacionades amb la geografia, la història, els costums i usos socials, el turisme, la gastronomia o les curiositats i singularitats d'una civilització que sovint és presentada a les pàgines de la RIC com única i arrelada en el més profund d'un passat que ja ha estat incorporat a l'imaginari col·lectiu. I amb una població homogènia lingüísticament i culturalment que es veu reflectida des d'un punt de vista bucòlic i pacífic.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

5. ANNEX DOCUMENTAL A INTERNET

Per a l'elaboració del TFM he emprat, a més de la bibliografia que després apareixerà, un seguit de documents extrets de la pàgina web de Hanban, en la seva versió en espanyol. També he tingut accés a informes tècnics i presentacions per a congressos i reunions d'alt nivell que l'ICUV m'ha brindat la possibilitat de visionar-los. Des d'aquí agraisc la col·laboració que aquest centre, amb el seu director al capdavant, ha tingut per a aquest TFM i per a l'autor del mateix.

Els documents que considere més importants i que més he utilitzat, sobre tot en el capítol 1 referit a l'estructura dels IC, són:

- ✓ Estatuts: http://spanish.hanban.org/confuciousinstitutes/node_8173.htm
- ✓ Procés sol·licitud: http://spanish.hanban.org/confuciousinstitutes/node_8173.htm
- ✓ Assignació de recursos i requisits professorat:
http://spanish.hanban.org/confuciousinstitutes/node_8171.htm
- ✓ Guia per als directors IC:
http://spanish.hanban.org/confuciousinstitutes/node_8170.htm
- ✓ Llistat complet dels IC 'Model': http://conference.hanban.org/model_kongyuan

Com que la relació està només en xinès transcripció la relació, segons l'ordre que apareix en la pàgina esmentada:

IC Universitat Lincoln-Nebraska (EUA)	IC Universitat Antananarivo
IC Universitat Nottingham (Regne Unit)	(Madagascar)
IC Londres Medicina Tradicional China	IC Universitat de Nairobi (Kenya)
IC Universitat d'Edinburg (Escòcia)	IC Universitat Eötvös Loránd, Budapest
IC Escola de Negocis Londres	(Hongria)
Universidad Khon Kaen en Tailàndia	IC Erlangen, Nuremberg (Alemanya)
Universitat de València	IC Universidad Santo Tomás (Xile)
IC Islamabad (Pakistan)	IC Sofia (Bulgària)
	IC Universitat Western Kentucky (EUA)

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

6. BIBLIOGRAFIA

Sobre la bibliografia, s'ha de dir que no hi ha estudis monogràfics sobre l'activitat dels IC a Espanya, excepte un de caràcter genèric i quantitatiu (BINGQING), però que sí hi ha articles i monografies que aprofondeixen en la predisposició que aquests centres exerceixen dins del concepte de *soft power* i com a correes de transmissió de la diplomàcia de convenciment xinesa. També m'ha valgut la interessant monografia, publicada a l'abril de 2016 de Vanguardia Dossier, sobre la Nova Ruta de la Seda. La resta de llibres, articles i monografies es completa amb la revisió que per a Xina ha tingut l'apogeu del neoconfucianisme i el seu discurs dins de la ideologia del PCX (MONCADA). Com que hi ha molts lligams que vinculen l'ICUV i la publicació RIC amb el món llatinoamèrica, també m'he documentat amb articles sobre aquesta vessant (LEE i ROCHA). Tampoc no he trobat estudis i anàlisis sobre la Revista 'Instituto Confucio' i les seves diferents edicions. Finalment, deixo aquí la relació de la que m'he servit per a reflexionar i elaborar aquest TFM, ordenada per ordre alfabètic. En cada nota al peu, a més, es troba la indicació en la web, si s'escau, de l'article en qüestió així com les pàgines a les que es fa referència més en concret.

BINGQING, S. (2015) *Análisis sobre el estado e impacto de la actividad cultural china en España. El Instituto Confucio de Valencia* Culturas. Revista de Gestión Cultural, Vol. 2, nº 2, pp. 27-48

BUTTERFIELD, R. *Revinving the "Confucius" in Confucius Institute Diplomacy* China Media Research.

CASARINI, N. *Todos los caminos llevan a Beijing* en Vanguardia Dossier, nº 60. Barcelona (abril-juny 2016), pàg. 8

BUSTELO, P. (2005) *El Auge de China: ¿amenaza o "ascenso pacífico?"* en Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos, núm. 135, Madrid.

CHO i JEONG (2008) *China's Soft Power: Discussions, Resources, and Prospects, en Asian Survey*, vol. 48, nº 3, University of California Press.

CICHOSZ i ZHANG (2014) *On Shoulders of Confucius: China's Dream* China Media Research.

 www.uoc.edu	MÀSTER EN ESTUDIS DE LA XINA I EL JAPÓ
	Assignatura: Treball Final de Màster PAC 4
	Curs 2015/2016 II Semestre. Alumne: Germà Arroyo Viquer

CONFUCIO (2002) *Lun Yu. Reflexiones y enseñanzas* (Traducció d'Anne-Hélène Suárez) Madrid, Kairós.

KLUVER, R. (2014) *Introduction: The Confucius Institute as a Communicative Phenomenon* en China Media Research

LEE, Y. (2011) *Obstáculos y desafíos al surgimiento del soft power de China en América Latina* en Lee, Yun y Wu, Hong [comps.], *Chile y China, Cuarenta años de Política Exterior*, Santiago: RIL Editores.

MONCADA, M. (2011) *El despertar del Neoconfucianismo en China. Impacto en el discurso político del Partido Comunista Chino* en MEMORIA Y CIVILIZACIÓN 14: 201-221

NYE, J. (1991) *Bound to Lead: The Changing of American Power* New York Basic Books.

NYE, J. *China: Los límites del poder blando* World Economic Forum (13.07.15) <https://agenda.weforum.org/espanol/2015/07/13/china-los-limites-del-poder-blando/>

NYE, J. (2004) *Prefacio y Capítulo 5 El poder blando y la política exterior americana* en Soft Power, Public Affairs, New Hampshire, 2004, ps. IX-XIII y 127-147. Publicat a Relaciones Internacionales, núm. 14, junio de 2010 GERI – UAM

PEW RESEARCH CENTER *America's Global Image Remains More Positive than China's* (juliol 2013) <http://www.pewglobal.org/files/2013/07/Pew-Research-Global-Attitudes-Project-Balance-of-Power-Report-FINAL-July-18-2013.pdf>

RÍOS, X. *España y la Ruta de la Seda* en Vanguardia Dossier, nº 60. Barcelona (abril-juny 2016) pàgs. 92-94

ROCHA, M. (2006) *China en transformación: la doctrina del desarrollo pacífico* en Foro Internacional, vol. 46, nº 4. México.

SERRA, J. (2016) *La estrategia china de «Una Franja, Una Ruta», posibles consecuencias para España, y oportunidades para las empresas españolas* en Boletín Económico ICE nº 3072

YOUMING, W. (2010) *The EU's Global Governance Versus China's Harmonious World*, en Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos, núm. 133, Madrid.

ZAHARNA, HUBBERT i HARTIG (2014) *Confucius Institutes and the Globalization of China's Soft Power* Figueroa Press, Los Àngeles (EUA).

ZHAO, Y. (2014) *Toward International Harmony: The Role of Confucius Institutes in China's Soft Power Effort* China Media Research.